

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΗ 14 ΙΟΥΝΙΟΥ 1960

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
81

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 370

370. Περί τών διδασκόμενων μαθημάτων, τοῦ ἀναλυτικοῦ καὶ Ὡρολογίου Προγράμματος τῆς Ἀνωτ. Ἐκκλησ. Σχολῆς Θεσσαλονίκης, τῶν Ἀνωτ. Ἐκκλησ. Φροντιστηρίων καὶ τῶν ἐξαταξίων Ἐκκλησιαστικῶν Σχολῶν.

ΠΑΥΛΟΣ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 5 καὶ 32 τοῦ Α.Ν. 540]1945 «περὶ Ἐκκλησ. Ἐκπαιδεύσεως» τῶν ἀρθρῶν 8 καὶ 18 τοῦ Ν.Δ. 3885]1958 «περὶ ἰδρύσεως Ἀνωτ. Ἐκκλησ. Σχολῆς Θεσσαλονίκης καὶ ρυθμίσεως θεμάτων τινῶν ἀφορώντων εἰς τὰς Ἐκκλησ. Σχολὰς καὶ τὰ Ἐκκλησ. Φροντιστήρια» μετὰ γνώμην τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησ. τῆς Ἑλλάδος διατυπωθεῖσαν εἰς πρακτικὸν περὶ οὗ τὸ ὑπ' ἀριθμὸν 1963, 2060 τῆς 25]9]1959 ἔγγραφον αὐτῆς, τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου Ἐκκλησ. Ἐκπαιδεύσεως καὶ τοῦ Κεντρ. Γνωμοδ. Διοικ. Συμβουλίου Ἐκπαιδεύσεως, περιλαμβανομένην εἰς τὴν ὑπ' ἀριθμ. 2]2]2]1960 πράξιν κοινῆς συνεδριάσεώς τοῦ Ε.Σ.Ε.Ε. καὶ Α.Ε.Σ. καὶ γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας περιλαμβανομένην εἰς τὴν ὑπ' ἀριθμ. 240]27]1]1960 πράξιν αὐτοῦ. προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Τὰ διδασκόμενα μαθήματα, τὸ ἀναλυτικὸν καὶ Ὡρολόγιον πρόγραμμα τούτων καὶ ἡ κατανομή κατὰ τάξεις τῆς ἐξ ἑκάστου μαθήματος διδασκόμενης ὕλης :

1. Εἰς τὴν Ἀνωτέραν Ἐκκλησ. Σχολὴν Θεσσαλονίκης
2. Εἰς τὰ Ἀνώτερα Ἐκκλησ. Φροντιστήρια καὶ
3. Εἰς τὰς Ἑξαταξίους Ἐκκλησιαστικὰς Σχολὰς ὁρίζονται ὡς κάτωθι.

ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Ἄρθρον 1.

Ι. Εἰς τὴν Ἀνωτέραν Ἐκκλησιαστικὴν Σχολὴν Θεσ/νίκης.

Ι. Θεολογικὰ μαθήματα.

1. Εἰσαγωγή εἰς τὴν Π. Διαθήκην μετὰ στοιχείων Ἱερᾶς Γεωγραφίας καὶ Βιβλικῆς Ἀρχαιολογίας.
2. Ἑρμηνεία Π. Διαθήκης.
3. Εἰσαγωγή καὶ Ἑρμηνεία Κ. Διαθήκης.
4. Ἑρμηνεία Πατέρων.
5. Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία.
6. Λειτουργικὴ μετὰ στοιχείων Χριστιανικῆς Ἀρχαιολογίας.
7. Πατρολογία.
8. Δογματική.
9. Ὑμνολογία - Ἀγιολογία.

10. Κατηχητική.
11. Ἀπολογητική.
12. Ὁμιλητική.
13. Ἀσκήσεις ὁμιλητικῆς.
14. Ἀσκήσεις Κατηχητικῆς.
15. Τυπικὸν καὶ Ἀσκήσεις Τελετουργικῆς.
16. Ποιμαντική.

ΙΙ. Παιδαγωγικὰ Μαθήματα.

1. Γενικὴ Παιδαγωγική.
2. Ἱστορία Παιδαγωγικῆς.
3. Γενικὴ Διδακτική.
4. Εἰδικὴ Διδακτική.
5. Διδακτικαὶ Ἀσκήσεις καὶ Φροντιστήρια.

ΙΙΙ. Μαθήματα Ψυχολογίας καὶ Φιλοσοφικὰ Μαθήματα.

1. Γενικὴ Ψυχολογία.
2. Ψυχολογία παιδὸς καὶ ἐφήβου.
3. Φιλοσοφικά.
4. Χριστιανικὴ Ἠθικὴ καὶ Χριστιανικὴ Κοινωνιολογία

ΙΥ. Μαθήματα Δημοσίου Δικαίου καὶ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου.

1. Ἀγωγή τοῦ πολίτου μετὰ στοιχείων Δημοσίου Δικαίου, Πολιτικῆς Οἰκονομίας.
2. Κανονικὸν καὶ Ἐκκλησιαστικὸν Δίκαιον.
3. Σχολικὴ Νομοθεσία.

Υ. Λογοτεχνία.

1. Ἀρχαία καὶ Νέα Ἑλληνικὴ Λογοτεχνία.

ΥΙ. Μαθήματα Ὑγιεινῆς.

1. Ὑγιεινὴ καὶ Σωματολογία Παιδός.
2. Πρῶται Βοήθειαι.

ΥΠ. Ξέναι Γλῶσσαι.

1. Γαλλικὰ ἢ Ἀγγλικὰ ἢ Γερμανικὰ.

ΥΙΙ. Γεωπονικὰ μαθήματα.

1. Στοιχεῖα Γεωπονίας καὶ Ζωολογίας.

ΙΧ. Φυσιογνωστικὰ μαθήματα.

Χ. Ἐκκλησιαστικὴ Μουσική.

ΧΙ. Τεχνικὰ Μαθήματα.

ΧΙΙ. Τὸ Μάθημα τῆς Γυμναστικῆς.

Ἄρθρον 2.

Εἰς τὰ Ἀνώτερα Ἐκκλησιαστικὰ Φροντιστήρια.

Ι. Θεολογικὰ μαθήματα.

1. Εἰσαγωγή καὶ Ἑρμηνεία Π. Διαθήκης μετὰ στοιχείων Ἱερᾶς Γεωγραφίας καὶ βιβλικῆς Ἀρχαιολογίας.
2. Εἰσαγωγή καὶ Ἑρμηνεία Κ. Διαθήκης.
3. Ἑρμηνεία Κ. Διαθήκης.
4. Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία.
5. Δογματική.
6. Κατηχητική.
7. Ὁμιλητική.

8. Ἑρμηνεία Πατέρων.
9. Πατρολογία.
10. Ἀπολογητική.
11. Ἀσκήσεις ὁμιλητικῆς.
12. Ἀσκήσεις Κατηχητικῆς.
13. Τυπικὸν καὶ Ἀσκήσεις Τελετουργικῆς.
14. Χριστιανικὴ Ἠθικὴ καὶ Χριστιανικὴ Κοινωνιολογία.
15. Λειτουργικὴ μετὰ στοιχείων Χριστιανικῆς Ἀρχαιολογίας.
16. Ὑμνολογία – Ἀγιολογία.
17. Ποιμαντικὴ καὶ ἐνοριακὴ δρᾶσις.
18. Ἐξομολογητικὴ.

II. Φιλολογικὰ καὶ Φιλοσοφικὰ μαθήματα

1. Νεοελληνικά (ἐκθέσεις καὶ Νεοελληνες Συγγραφεῖς).
2. Εἰσαγωγή εἰς τὴν Φιλοσοφίαν.
3. Ἀρχαία γλῶσσα καὶ ἀρχαία κείμενα.

III. Μαθήματα Δημοσίου Δικαίου.

1. Κανονικὸν καὶ Ἐκκλησιαστικὸν Δίκαιον.

IV. Μαθήματα Ὑγιεινῆς.

1. Στοιχεῖα Ὑγιεινῆς καὶ πρῶται Βοήθειαι.
- Υ. Ξέναι Γλῶσσαι.

1. Γαλλικά ἢ Ἀγγλικά ἢ Γερμανικά.
- VI. Γεωπονικὰ μαθήματα.

1. Στοιχεῖα Γεωπονίας καὶ Ζωοτεχνίας.

VII. Ἐκκλησ. Μουσική.

Ἄρθρον 3.

Εἰς τὰς ἐξαταξίους ἐκκλησ. σχολᾶς

1. Εἰς τὰς Ε' καὶ ΣΤ' τάξεις πάντα τὰ διδασκόμενα μαθήματα εἰς τὰ Ἀνώτερα Ἐκκλησιαστικὰ Φροντιστήρια.
2. Εἰς τὰς Α' Β' Γ' καὶ Δ' τάξεις πάντα τὰ διδασκόμενα μαθήματα εἰς τὰς τέσσαρας ἀνωτέρας τάξεις τῶν ἐξαταξίων Γυμνασίων Κλασικοῦ Τύπου ἢτοι Γ' Δ' Ε' καὶ ΣΤ' τάξεις αὐτῶν καὶ συμφώνως πρὸς τὸ ἐκάστοτε ἰσχύον διὰ τὰς τάξεις ταύτας ἀναλυτικὸν πρόγραμμα, πλὴν τῶν θρησκευτικῶν μαθημάτων καὶ τοῦ μαθήματος τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς τὰ ὅποια κατὰ τάξιν διδάσκονται ὡς ἀκολουθοῦσι :

- α) Ἐν τῇ Α' τάξει Ἱερὰ Ἱστορία Παλαιᾶς Διαθήκης.
- β) Ἐν τῇ Β' τάξει Ἱερὰ Ἱστορία Καινῆς Διαθήκης.
- γ) Ἐν τῇ Γ' καὶ Δ' τάξει Παλαιὰ Διαθήκη.
- δ) Ἐν τῇ Γ' καὶ Δ' τάξει Καινὴ Διαθήκη.
- ε) Ἐν τῇ Δ' τάξει Ἑρμηνεία Πατέρων.
- στ) Ἐν τῇ Δ' τάξει Ὑμνολογία.
- ζ) Ἐν τῇ Δ' τάξει Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία.
- η) Ἐκκλησιαστικὴ Μουσικὴ εἰς ἀπάσας τὰς τάξεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Ἄρθρον 4.

- α) Εἰς τὴν Ἀνωτέραν Ἐκκλησιαστικὴν Σχολὴν Θεσσαλονίκης.

I. Θεολογικὰ μαθήματα.

Εἰσαγωγή εἰς τὴν Παλαιὰν διαθήκην μετὰ στοιχείων Ἱερᾶς Γεωγραφίας καὶ βιβλικῆς ἀρχαιολογίας.

ΤΑΞΙΣ Α'.

1. Εἰδικὴ εἰσαγωγή εἰς τὴν παλαιὰν Διαθήκην ἢτοι συνοπτικὴ ἐξέτασις τῶν κανονικῶν βιβλίων τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, συγγραφεῖς, χρόνος καὶ τόπος συγγραφῆς, αἰτία, σκοπὸς καὶ περιεχόμενον.

2. Γενικὴ εἰσαγωγή εἰς τὴν Παλαιὰν Διαθήκην ἢτοι κανόνων, γλῶσσα πρωτοτύπων, μεταφράσεις.

3. Στοιχεῖα Γεωγραφίας τῆς Παλαιστίνης-Στοιχεῖα βιβλικῆς Ἀρχαιολογίας-Ἱεροὶ Τόποι, Ἱερὰτεῖον, Ἑορταὶ καὶ θυσίαι.

Ἑρμηνεία Παλαιᾶς Διαθήκης.

ΤΑΞΙΣ Β'.

Ἑρμηνεία τῆς Παλ. Διαθήκης ἐκ τοῦ κειμένου τῶν Ὁ' τῶν ἐκλεκτοτέρων τεμαχίων ἐκ τῶν Ἱστορικῶν, διδασκτικῶν,

ποιητικῶν καὶ προφητικῶν βιβλίων τῆς Παλ. Διαθήκης καὶ δὴ τῶν εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν χρῆσιν. ὥραι 2

Εἰσαγωγή καὶ ἐρμηνεία Καινῆς Διαθήκης.

α) Εἰσαγωγή καὶ Ἑρμηνεία.

ΤΑΞΙΣ Α'.

1. Εἰσαγωγή εἰς τὴν Καινὴν Διαθήκην ἢτοι συνοπτικὴ ἐξέτασις τῶν βιβλίων τῆς Καινῆς Διαθήκης (συγγραφεῖς, χρόνος καὶ τόπος συγγραφῆς, αἰτία, σκοπὸς καὶ περιεχόμενον).

2. Γενικὴ εἰσαγωγή εἰς τὴν Καινὴν Διαθήκην ἢτοι κανόνων, κανονικὰ καὶ ἀπόκρυφα βιβλία, ἡ γλῶσσα τῆς Καινῆς Διαθήκης, χειρόγραφα, ἐκδόσεις καὶ μεταφράσεις.

3. Ἑρμηνεία ἐκλεκτῶν περικοπῶν ἐκ τῶν τριῶν συνοπτικῶν Εὐαγγελίων, ἢτοι αἱ περικοπαὶ τῆς Γεννήσεως, τῆς Βαπτίσεως καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ Ὄρους ὁμιλία τοῦ Κυρίου, αἱ κυριώτεραι παραβολαὶ τοῦ Κυρίου, τὰ θαύματα τοῦ Κυρίου, αἱ περικοπαὶ τῶν Παθῶν καὶ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου.

ὥραι 2

β) Ἑρμηνεία Καινῆς Διαθήκης.

ΤΑΞΙΣ Β'.

1. Περικοπαὶ ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίου (προοίμιον τοῦ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίου κεφαλ. 1-18) περικοπὴ τῆς συνομιλίας τοῦ Κυρίου μετὰ τοῦ Νικοδήμου καὶ τῆς Σαμαρείτιδος, θαύματα τοῦ Κυρίου (πολλαπλασιασμὸς τῶν πέντε ἄρτων, τοῦ τυφλοῦ ἐκ γενετῆς, τοῦ Λαζάρου), τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Διαθήκης κεφ. 13-16.

2. Περικοπαὶ ἐκ τῶν πράξεων τῶν Ἀποστόλων ἢτοι τὸ θαῦμα τῆς Πεντηκοστῆς, ὁμιλία τοῦ πρωτομάρτυρος Στεφάνου κεφ. 7 στοιχ. 1-8 καὶ 51-61, ἐπιστροφὴ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, περικοπαὶ ἐκ τῶν περιουσιῶν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου κεφ. 16, 17 καὶ 18 κεφ. 20 στοιχ. 17-73.

ὥραι 2

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Ἑρμηνεία τῶν ἐκλεκτοτέρων περικοπῶν ἐκ τῶν Ἐπιστολῶν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου καὶ ἐκ τῶν Καθολικῶν Ἐπιστολῶν.

ὥραι 2

Ὁ κύκλος τῆς Ἑρμηνείας εἰς τὰς τρεῖς τάξεις δέον νὰ ἐξαντλῇ κατὰ τὸ δυνατόν τὰ Εὐαγγελικά καὶ Ἀποστολικά ἀναγνώσματα τῶν Κυριακῶν καὶ ἑορτῶν τοῦ ἔτους.

Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία

ΤΑΞΙΣ Α'.

Ἀπὸ τῆς Ἰδρύσεως τῆς Ἐκκλησίας μέχρι τοῦ σχίσματος, ἐξαιρουμένων τῶν τριῶν πρώτων αἰώνων. ὥραι 2

ΤΑΞΙΣ Β'.

Ἀπὸ τοῦ σχίσματος μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων. ὥραι 2

Λειτουργικὴ μετὰ στοιχείων Χριστιανικῆς ἀρχαιολογίας

ΤΑΞΙΣ Α'.

1. Περί τῆς Χριστιανικῆς λατρείας : ἢτοι Ἑορταί, Ἱερὰ ἀκολουθία, ἐρμηνεία τῆς θείας λειτουργίας καὶ τῶν Ἱερῶν Μυστηρίων.

2. Τόποι λατρείας : ἢτοι Ἱεροὶ Ναοί, διαίρεσις, ρυθμοὶ καὶ διακόσμησις αὐτῶν. Ἐκκλησιαστικὴ ζωγραφικὴ καὶ σημασία αὐτῆς.

ὥραι 2

Δογματικὴ.

ΤΑΞΙΣ Β'.

Εἰσαγωγή εἰς τὴν Δογματικὴν : ἢτοι ἡ Ἐννοια τοῦ Δόγματος, αἱ πηγαι τῆς Χριστιανικῆς πίστεως, ἡ περὶ Θεοῦ, Ἀγγέλων, Κόσμου καὶ ἀνθρώπου Ὁρθόδοξος διδασκαλία.

ὥραι 2

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Τὸ Ἀπολυτρωτικὸν ἔργον τοῦ Κυρίου καὶ ἡ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ συνέχισις αὐτοῦ. Ἡ περὶ Μυστηρίων καὶ περὶ

ισχάτων διδασκαλία. Δογματικές διαφορές μεταξύ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τῶν Κυριωτέρων Ἑτεροδόξων Ἐκκλησιῶν. ὥραι 2

Κατηχητική.

ΤΑΞΙΣ Β'.

1. Ἱστορία τοῦ Κατηχητικοῦ ἔργου ἀπὸ τῆς Ἀρχαίας Ἐκκλησίας μέχρι σήμερα. Μεθοδολογία τῆς Κατηχητικῆς ὕλης (Κατηχητικά ἀρχαία, ἐκλογή κατηχητικῆς ὕλης καὶ κατανομή αὐτῆς).

Μεθοδολογία τῆς Κατηχητικῆς διδασκαλίας (Γενική Μεθοδική καὶ Εἰδική Μεθοδική-ὀργάνωσις). Ὁργάνωσις τῶν κατηχητικῶν σχολείων. Προσωπικότης τοῦ Κατηχητοῦ. ὥραι 2

Ἀσκήσεις Κατηχητικῆς ὥρα 1

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Ὁμιλητική.

ΤΑΞΙΣ Β'.

1. Ἱστορία τοῦ Χριστιανικοῦ κηρύγματος: ἦτοι τὸ κήρυγμα τοῦ Κυρίου, τῶν Ἀποστόλων, τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν σπουδαιοτέρων ἐκ τῶν νεωτέρων ὀρθοδόξων Ἱεροκλήων.

2. Σκοπὸς τοῦ κηρύγματος καὶ ἀντιδιαστολή τοῦ χριστιανικοῦ κηρύγματος ἀπὸ τὴν κοσμικὴν ρητορείαν.

3. Ἡ ὕλη τοῦ κηρύγματος (θέματα, πηγὰ καὶ ρητά).

4. Ἡ μορφή τοῦ κηρύγματος (ἑῤῥεσις καὶ κατὰτάξις τῆς ὕλης, συνθετικὸν καὶ ἀναλυτικὸν κήρυγμα, εἶδη ὁμιλίας καὶ λόγου, προσαρμογὴ τοῦ κηρύγματος πρὸς τὸ πνευματικὸν ἐπίπεδον τοῦ ἐκκλησιάσματος, ὕφος, ἀπαγγελία, φωνή, ἱεροπρέπεια στάσεως καὶ κινήσεων).

5. Ἡ προσωπικότης τοῦ ὁμιλητοῦ. ὥραι 1

Ἀσκήσεις ὁμιλητικῆς.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

1. Ἀνάλυσις ἐκλεκτῶν ὁμιλητικῶν ὑποδειγμάτων ἐκ τῶν ἀρχαίων καὶ συγχρόνων Ἐκκλησιαστικῶν ρητόρων (Μηνιάτης, Νικηφόρος, Θεοτόκης, Καλλίνικος κλπ.).

2. Κήρυγμα παρ' ἐκάστου φοιτητοῦ ἐπ' ἐκκλησιαστικῆς καὶ κριτικῆς αὐτοῦ. ὥραι 2

Πατρολογία.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

1. Ὁρισμός, διαίρεσις, σκοπὸς καὶ ἱστορία τῆς Πατρολογίας.

2. Βίος, ἔργα καὶ διδασκαλία τῶν Ἀποστολικῶν Πατέρων, ἀπολογητῶν, ἐκκλησιαστικῶν Πατέρων καὶ συγγραφέων. ὥραι 2

Ἑρμηνεία Πατέρων.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

1. Ἀνάγνωσις καὶ ἐρμηνεία ἐκλεκτῶν περικοπῶν ἐκ τῶν πατέρων τῆς Ἐκκλησίας (ἢ πρὸς Διόγνητον ἐπιστολὴ ἐκ τῶν ἐπιστολῶν Ἰγναντίου Ἀντιοχείας καὶ Πολυκάρπου Σμύρνης).

2. Περικοπαὶ ἐξ ἔργων: Τοῦ Μ. Ἀθανασίου, Μ. Βασιλείου πρὸς νέους καὶ ἐπιτάφιον, Χρυσόστομου λόγοι περὶ Ἱερωσύνης καὶ λόγος πρὸς Εὐτρόπιον ἐν λιμῷ καὶ αὐχμῷ, Γρηγορίου Θεολόγου συντακτῆριος λόγος, Ἱεροῦ Φωτίου, Νικοδήμου, Γρηγορίου Παλαμᾶ. ὥραι 3

Ἀπολογητική.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Ἑννοια, σκοπὸς καὶ Ἱστορία τῆς ἀπολογητικῆς.

Νεώτεροι Ἀντιχριστιανικαὶ Θεωρίαι (Κοσμολογικός, διαλεκτικός καὶ ἱστορικός ὕλισμός-Πανθεῖα-Δαρβινισμός-Ἀγνωστικισμός-Μηδενιστικὸς ὑπαρξισμός).

Θεότης τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἡ Θεϊότης τῆς Ἐκκλησίας. Χριστιανισμός καὶ Πολιτισμός. ὥραι 2

Χριστιανικὴ Ἠθικὴ καὶ Χριστιανικὴ Κοινωνιολογία.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Α'. Χριστιανικὴ ἠθική.

1. Ἑννοια καὶ ὁρισμός τοῦ μαθήματος. 2) Πηγὰ τοῦ μαθήματος. 3) Διαίρεσις τῆς ἠθικῆς (Γενικὸν καὶ εἰδικὸν μέρος, ἀτομικὴ καὶ κοινωνικὴ ἠθική). 4) Ὁρησκεία καὶ ἠθική. 5) Φιλοσοφικὴ Ἠθικὴ καὶ Χριστιανικὴ ἠθική.

Γενικὸν μέρος: Ἠθικὸς Νόμος (ἄγραφος καὶ γραπτὸς) - καθήκοντα - Συνείδησις - Ἐλευθερία τῆς Βουλῆσεως - ἠθικὸς χαρακτήρ τῶν ἀνθρωπίνων πράξεων - ἀρετὴ καὶ κακία (ἑννοια αὐτῶν) Ἀμαρτία καὶ εἶδη αὐτῆς.

Εἰδικὸν μέρος: Καθήκοντα πρὸς τὸν Θεὸν (πίστις, ἀγάπη, ἐλπίς - ὅρκος - προσευχή). Καθήκοντα πρὸς ἑαυτὸν (ζωή, τιμὴ, περιουσία) - Ἑννοια τῆς Χριστιανικῆς ἀγάπης. Β'. Κοινωνικὴ ἠθικὴ ἢ Χριστιαν. Κοινωνιολογία.

1) Τί ἐστὶ Κοινωνία καὶ τί Χριστιανικὴ Κοινωνία. 2) Αἱ κοινωνικαὶ Ἀρχαὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ. 3) Χριστιανικὴ Κοινωνικὴ κίνησις. 4) Ἀτομὸν καὶ κοινωνία κατὰ τὴν χριστιανικὴν ἀντίληψιν. 5) Οἰκογένεια καὶ καθήκοντα πρὸς αὐτήν. 6) Πολιτεία καὶ καθήκοντα πρὸς αὐτήν. 7) Ἐκκλησία καὶ καθήκοντα πρὸς αὐτήν. 8) Ἐκκλησία καὶ Πολιτεία. 9) Χριστιανισμός καὶ ἰδιοκτησία - Κοινωνικὸν σύστημα. 10) Χριστιανισμός καὶ ἐργασία. 11) Θεωρία τοῦ ἱστορικοῦ ὕλισμοῦ. 12) Χριστιανισμός καὶ πάλη τῶν τάξεων. 13) Ἰδανικὴ Χριστιανικὴ Κοινωνία. ὥραι 3

Ὑμνολογία καὶ Ἀγιολογία

ΤΑΞΙΣ Γ'.

1. Ὑμνολογία: Ἡ σημασία τῶν ὕμνων διὰ τὴν ὀρθόδοξον λατρείαν - Γενικὸς χαρακτήρις τῶν Χριστιανικῶν ὕμνων. Αἱ περίοδοι τῆς Ὀρθοδόξου Ὑμνολογίας.

- Οἱ Ἐπισημότεροι Ἐκπρόσωποι τῆς Ὀρθοδόξου Ὑμνολογίας μεθ' ἐρμηνείας τῶν ἐκλεκτοτέρων προϊόντων αὐτῆς καὶ δὴ τῶν ἐν καινότερα Ἐκκλησιαστικῇ χρήσει.

2. Ἀγιολογία: Ἡ περὶ τῶν Ἀγίων διδασκαλία ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ. Οἱ χοροὶ τῶν Ἀγίων (Μάρτυρες, Ὅσιοι, τιμώμενοι ἄγιοι, Ἱεράρχαι, προσωπικότερες τῆς βίβλου) - βίος καὶ Πολιτεία τῶν μεγαλειτέρων Ἀγίων τοῦ ἔτους. ὥραι 2

Τυπικὸν καὶ ἀσκήσεις Τελετουργικῆς.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

α) Ἀνάπτυξις καὶ Ἑρμηνεία τῶν τυπικῶν διατάξεων τῶν καθοριζομένων διὰ τὰς Ἱεράς Ἀκολουθίας τῆς Ἀγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας (Ἑσπερινός, ὄρθρος - λειτουργία ἱερὰ Μυστήρια) κατὰ τὰς Ἐκκλησιαστικὰς περιόδους τοῦ ἔτους (Μ. Τεσσαρακοστῆς - Δεσποτικῶν - Θεομητορικῶν Ἑορτῶν - λειτουργίαι Ἰακώβου, Μ. Βασιλείου - Χρυσοστόμου - προηγιασμένων κλπ.).

β) Ἀσκήσεις. ὥραι 1

Ποιμαντική.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Εἰσαγωγή: Ὁρισμός, ἑννοια, σπουδαιότης, σκοπός, Ἱστορία τῆς Ποιμαντικῆς, Πηγὰ καὶ βοηθήματα τοῦ μαθήματος. Διαίρεσις τοῦ μαθήματος.

Α'. Γενικὴ Ποιμαντική: Προϋποθέσεις τῆς Ποιμαντικῆς. Ἡ Ἱερωσύνη ἐν γένει καὶ τὸ κύριον ποιμαντικὸν ἔργον. Τὸ ὕψος καὶ ἡ σπουδαιότης τῆς Ἱερωσύνης. Ὁ μυστηριακὸς χαρακτήρ τῆς Ἱερωσύνης. Οἱ τρεῖς βαθμοὶ αὐτῆς. Τὰ προσόντα τῆς Ἱερωσύνης (κλήσις - κλίσις) Διανοητικὰ - σωματικὰ προσόντα. Μόρφωσις Χριστιανικῆ-Θεολογικῆ-ἐγκυκλοπαιδικῆ-κοινωνικῆ-ψυχολογικῆ-ὁρησκευτικῆ καὶ ἠθικῆ προσωπικότης.

Τὸ ποιμαντορικὸν ἔργον ἐν γένει.

Β'. Εἰδικὴ ποιμαντική: Ἡ θεία ἐντολή. Ἡ θέσις τοῦ ποιμένος ἐν τῇ ποιμνίᾳ τοῦ καὶ τῇ κοινωνίᾳ καθόλου.

Ἡ ποιμαντορικὴ φροντίς. Ἡ δρᾶσις τοῦ ποιμένου ὑπὲρ τῶν ψυχῶν καὶ τῶν ὕλικῶν ἀναγκῶν τοῦ ποιμνίου. Τὸ Ἀγιαστικὸν ἔργον τοῦ ποιμένου. Τὸ διδασκτικὸν ἔργον τοῦ ποιμένου (Ὁμιλιτικόν, κατηχητικόν, διαλέξεις). Τὸ καθαρῶς ποιμαντικὸν ἔργον τοῦ ποιμένου. Ἐξομολόγησις (ἐξομολόγησις καθ' ἡλικίαν καὶ φύλον). Ἐκκλησιαστικὴ διοργάνωσις τοῦ ναοῦ ὡς κέντρου.

Κοινωνικὴ δρᾶσις: Ἐπίσκεψις οἰκογενειῶν, ἀσθενῶν, φυλακισμένων, πρὸς ἀναστήλωσιν τοῦ θεσμοῦ τοῦ γάμου καὶ οἰκογενείας. Βοηθοὶ τοῦ ποιμένου ἐκ τοῦ ἄρρενος καὶ μάλιστα ἐκ τοῦ θήλεος γένους. Τὸ πρόβλημα τῆς τεκνογονίας. Ἡ στάσις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐναντι τοῦ προβλήματος οὐχὶ ἐπιεικεστέρᾳ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς.

Γ'. Ἀτομικὴ ποιμαντικὴ: Ἰδιότης τοῦ ποιμένου ὡς πνευματικοῦ πατρὸς ὃχι μόνον τοῦ συνόλου ἀλλὰ καὶ ἐνὸς ἐκάστου πιστοῦ »Οὐκ ἐπαυσάμην μετὰ δακρύων παρακαλῶν ἕνα ἕκαστον (πρ. Κ'. 31)».

Ὡραι 2

II. Παιδαγωγικά.

Γενικὴ Παιδαγωγικὴ.

ΤΑΞΙΣ Α'.

I. Ἡ Παιδαγωγικὴ ὡς ἐπιστήμη. Τὸ ἰδιότυπον καὶ αἱ σχέσεις αὐτῆς πρὸς ἐτέρας ἐπιστήμας. Ἡ ἀγωγή. Ἐννοία τῆς ἀγωγῆς. Τὸ δυνατόν τῆς ἀγωγῆς καὶ ὅρια αὐτῆς. Ἡ ἀγωγή ὡς κοινωνικὴ λειτουργία. Ἀγωγή-μόρφωσις. Μορφωτικαὶ ἀξίαι, καὶ μορφωτικὰ ἰδεώδη. Ὁ σκοπὸς τῆς ἀγωγῆς. Παράγοντες τῆς ἀγωγῆς. Τρόφιμος-κοινωνία-διδασκαλός. Ὅρια τῆς ἀγωγῆς.

II. Ὁδηγητικὴ. Ἡ κυρίως ἀγωγή ἢ ὁδηγία. Τὰ μέσα τῆς ἀγωγῆς. Διδασκαλία, παιδεία, ἐργασία (ἀτομικὴ-ἡμαδική). Τὸ παράδειγμα, ἡ ὑποβολή, ἡ ἐποπτεία. Ἡ ἀσκήσις καὶ ἀνάπτυξις συνηθειῶν. Ἐλευθερία ἐποπτεία, καταναγκασμός. Ἀμοιβαί-νουθεσία-ποιναί.

III. Σχολικὴ ζωὴ. Τὸ ἠθικὸν κύρος καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ διδασκάλου. Ἡ καλλιέργεια τῶν ἀτομικῶν καὶ κοινωνικῶν ἀρετῶν καὶ ἡ καταπολέμησις τῶν ἀντιστοιχῶν ἐλαττωμάτων τῶν παιδῶν. Ἡ κοινότης πνεύματος τοῦ σχολείου καὶ ἡ κοινότης πνεύματος τῆς τάξεως. Ἐσωσχολικὴ καὶ ἐξωσχολικὴ ἐνασχόλησις καὶ δρᾶσις μαθητῶν καὶ διδασκάλου. Σχολεῖον, Ἐκκλησία, Οἰκογένεια, Σύλλογοι γονέων.

Ὡραι 2

ΤΑΞΙΣ Β'.

Σύγχρονα παιδαγωγικὰ ρεύματα. Ἀτομοκρατικὴ καὶ Κοινωνιοκρατικὴ ἀγωγή. Ἀτομον καὶ ἔθνικόν σύνολον. Ἐπάγγελμα καὶ Ἐπαγγελματικὸς Προσανατολισμός. Ἡ διαμόρφωσις Χριστιανικῆς καὶ Ἑλληνικῆς προσωπικότητος. Ἡ συνεχὴς αὐτομόρφωσις καὶ μετὰ τὴν ἀποφοίτησιν τοῦ σχολείου.

Ὡραι 1

Γενικὴ Διδακτικὴ.

ΤΑΞΙΣ Β'.

I. Ἡ διδασκαλία καὶ ἡ ἐννοία αὐτῆς. Σκοπὸς τῆς διδασκαλίας. Ἡ διὰ τῆς διδασκαλίας διέγερσις διαφερόντων. Βαθυτέρα ἐξέτασις τῆς ἐννοίας τοῦ διαφέροντος. Ἡ αὐτενέργεια.

Πηγαὶ τῆς διδασκαλίας (πράγματα, ἐμπειρία, γνώσεις, ἐκκλησιαστικὴ ζωὴ, κοινωνικὴ ζωὴ). Ἡ διδασκαλία ὕλη. Τὰ μορφωτικὰ ἀγαθὰ τοῦ δημοτικοῦ σχολείου. Ἐπιλογή τῆς ὕλης. Διάταξις τῆς ὕλης. Ἐπαλληλία-παραλληλία τῆς ὕλης συγκεντρωτικὴ διδασκαλία. Τὸ πρόγραμμα τοῦ δημοτικοῦ σχολείου (μονοθεσίον, ὀλιγοθεσίον, πολυθεσίον).

Ἡ διδακτικὴ ἐπεξεργασία τῆς ὕλης καὶ μέθοδος αὐτῆς. Ἡ κατὰ τὸ δυνατόν προσαρμογὴ τῆς διδασκαλίας πρὸς τὴν φύσιν τοῦ παιδὸς καὶ πρὸς τὸ περιβάλλον, ὅπου ζῇ καὶ θὰ ζῇ.

Ὡραι 3

II. Διδακτικαὶ ἀσκήσεις καὶ Φροντιστήρια. Ὡραι 4.

Εἰδικὴ Διδακτικὴ.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

I. Ὁ σκοπὸς καὶ ἡ μορφωτικὴ δύναμις, ἡ ἐκλογή, ἡ διάταξις τῆς ὕλης καὶ ἡ μέθοδος διδασκαλίας τῶν διαφόρων μαθημάτων. Ἰδιαιτέρα ἑξάρσις τοῦ ἡθοπλαστικοῦ χαρακτῆρος τῶν θρησκευτικῶν μαθημάτων. Αἱ ποικίλαι μορφαὶ τῆς ἀναπτύξεως τῆς αὐτοτελοῦς ἐργασίας τῶν μαθητῶν ἐν ἐκάστῳ τῶν μαθημάτων.

Ἡ διδακτικὴ ἐργασία ἰδίως εἰς τὰ ὀλιγοθέσια καὶ μοθέσια δημοτικὰ σχολεῖα.

Ὡραι 3

II. Διδακτικαὶ Ἀσκήσεις καὶ Φροντιστήρια. Ὡραι 4

Σύντομος ἱστορία τῆς Παιδαγωγικῆς.

ΤΑΞΙΣ Α'.

I. Ἡ ἀγωγή εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα (Ἀθήνας-Σπάρτην). Ἡ ἀγωγή εἰς τὴν Ρώμην. Ἡ Ἰσραηλιτικὴ ἀγωγή. Ἡ Χριστιανικὴ ἀγωγή (Καينὴ Διαθήκη καὶ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας). Ἡ ἀγωγή εἰς τὸ Βυζάντιον καὶ τὴν Δύσιν. Ἡ ἀγωγή κατὰ τὴν Ἀναγέννησιν. Ἡ θρησκευτικὴ μεταρρύθμισις καὶ ἡ ἐπίδρασις τῆς ἐπὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως. Ἡ ἀγωγή κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ διαφωτισμοῦ. Ἡ πραγματικὴ κατεύθυνσις ἐν τῇ ἀγωγῇ καὶ τῇ διδασκαλίᾳ. Ἡ ἀγωγή κατὰ τὸν 19ον αἰῶνα. Ἡ ἔρευνα ἐκάστης τῶν ὡς ἄνω περιόδων δέον νὰ γίνεταί διὰ τῆς ἐκθέσεως τῶν ἰδεῶν τῶν κατ' ἐξοχὴν ἀντιπροσωπευτικῶν τύπων ἐκάστης περιόδου (π.χ. Πλάτωνος, Προφητῶν, Ἰσραηλιτικῆς διδασκαλίας, γραμματείας, Εὐαγγελίου, Χρυσοστόμου, Βασιλείου, Κοραΐ, Πεσταλότσι, Ἐρβάρτου).

II. Σύγχρονοι τάσεις τῆς Παιδαγωγικῆς καὶ χαρακτηριστικοὶ ἐκπρόσωποι αὐτῶν (Kerschensteiner, Spranger, Gaudig Litt, Foerster κλπ.).

Ὡραι 2

III. Μαθήματα ψυχολογίας καὶ φιλοσοφικὰ μαθήματα

1) Ψυχολογία.

Γενικὴ Ψυχολογία

ΤΑΞΙΣ Α'.

I. Ἡ Ψυχολογία ὡς ἐπιστήμη, ἡ σχέσις αὐτῆς πρὸς ἐτέρας ἐπιστήμας. Κλάδοι τῆς Ψυχολογίας. Μέθοδοι ἐρεύνης. Αὐτοπαρατηρήσεις, ἑτεροπαρατηρήσεις. Δυνατότης καὶ ὅρια ἐκτενέρας. Τὸ πείραμα: δυνατότης καὶ ὅρια τοῦ πειράματος. Ἡ ἐνότης τοῦ ψυχικοῦ βίου καὶ ὁ θεωρητικὸς χωρισμὸς αὐτοῦ χάριν τῆς ἀκριβεστέρως ἐρεύνης. Ἡ ἀπόκτησις γνώσεων διὰ συνεργείας ψυχικῶν λειτουργιῶν καὶ ἐμπειρικῶν δεδομένων. Αἴσθημα, ἀντίληψις. Παράστασις. Φαντασία. Μνήμη, ἀπομνημόνευσις, μνημονικοὶ τύποι. Ἡ νόησις καὶ αἱ μορφαὶ αὐτῆς, νοητικοὶ τύποι. Γλῶσσα καὶ νόησις. Ἐμφυτοὶ ὁρμαί, βούλησις. Περὶ συναισθήματος. Εἶδη συναισθημάτων. Τὰ βιολογικὰ καὶ τὰ κοινωνικὰ. Τὰ πνευματικὰ αἰσθήματα (ἠθικόν, θρησκευτικόν, καλλιτεχνικόν). Ἡ προσωπικότης καὶ ὁ χαρακτήρ.

II. Ἡ ψυχολογία τῶν ἀτομικῶν διαφορῶν. Αἱ ἀτομικαὶ διαφοραί. Τὰ αἷτια αὐτῶν. Διαφοραὶ νοημοσύνης καὶ σχετικαὶ μέθοδοι μετρήσεως αὐτῆς. Διαφοραὶ εἰς τὴν συναισθηματικὴν καὶ βουλευτικὴν ζωὴν. Κατάταξις εἰς τύπους. Διάφοροι τυπολογίαι (Θεοφράστου, Γαληνοῦ, Spranger, Jung κλπ.).

Ὡραι 2

Εἰδικὴ Ψυχολογία.

ΤΑΞΙΣ Β'.

I. Ψυχολογία τοῦ παιδός.

Στάδια ψυχικῆς ἐξελίξεως τοῦ παιδὸς ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὴν ἀγωγήν καὶ τὴν διδασκαλίαν. Ἡ ψυχικὴ κληρονομικότης. Ὁ παῖς εὐθύς μετὰ τὴν γέννησιν του καὶ ἡ βαθμιαία ἐκδήλωσις τῶν ἐμφύτων προδιαθέσεων του. Αἱ πρῶται συναισθηματικαὶ κινήσεις του καὶ αἱ ἐκδηλώσεις του. Ἡ μνήμη. Αἱ διάφοροι μορφαὶ τῆς φαντασίας. Ὁ συνειρμὸς τῶν παραστάσεων. Ἡ συνείδησις. Ἡ προσοχή. Ἡ ἐφεσις πρὸς μάθησιν καὶ ἡ περιέργεια. Κρίσις καὶ συλλογισμός. Ἡ ἐκμάθησις

τῆς γλώσσης. Ἡ ἐκουσία πρᾶξις. Ἡ παιδεία. Ἡ ἀνάπτυξις τοῦ ἡθικοῦ καὶ θρησκευτικοῦ συναισθήματος. Ἡ βούλησις καὶ ἡ ἱκανότης πρὸς αὐτοδιεύθυνσιν καὶ εὐθύνην. Αἱ ἐξεις καὶ ἡ σημασία των διὰ τὴν ἀγωγὴν.

II. Ψυχολογία τοῦ ἐφήβου.

Σύντομος ψυχολογία τοῦ ἐφήβου. Τὰ κυριώτερα ψυχικὰ χαρακτηριστικὰ τῆς ἐφηβικῆς ἡλικίας καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν γεννώμενα μορφωτικὰ προβλήματα.

Ὡραι 2

2) Φιλοσοφική

ΤΑΞΙΣ Α'.

I. Ἡ ἔννοια καὶ τὸ ἔργον τῆς Φιλοσοφίας. Φιλοσοφία καὶ Ἐπιστήμη. Φιλοσοφία καὶ Θρησκεία. Κλάδοι τῆς Φιλοσοφίας.

II. Γνωσιολογία. Ἡ γνῶσις. Τὸ δυνατόν τῆς γνώσεως καὶ αἱ σχετικαὶ θεωρίαι (δογματισμός, σκέψις, πραγματικὴ σχολή, κριτικὴ θεωρία). Ἡ πηγὴ τῆς γνώσεως. Ἡ νόησις, ἡ ἐμπειρία, τὸ συναίσθημα. Ἡ οὐσία τῆς γνώσεως καὶ αἱ σχετικαὶ θεωρίαι. Γνώσις πραγμάτων, γνώσις προσώπων, γνώσις ἔννοιων καὶ γνώσις ἀξιών.

III. Στοιχεῖα ἡθικῆς. Αἱ πηγαὶ τῆς ἡθικότητος, ἡ ἐσωτερικὴ (συνείδησις) καὶ ἡ ἐξωτερικὴ (ἡθικὴ ἐμπειρία τῆς ἀνθρωπότητος). Καθῆκον καὶ ἀρετή. Ἀτομικαὶ καὶ κοινωνικαὶ ἀρεταί. Αἱ θεμελιώδεις μορφαὶ τοῦ κοινωνικοῦ βίου ἐντὸς τῶν ὁποίων πραγματοποιοῦνται αἱ κοινωνικαὶ ἀρεταί (οἰκονομία, Ἐκκλησία, Κοινωνία, Πολιτεία, οἰκονομικαί, ἐμπολιτιστικαὶ καὶ μορφωτικαὶ ὁργανώσεις, πατρίς καὶ ἔθνος, ἀνθρωπότης).

IV. Στοιχεῖα αἰσθητικῆς.

Ἡ φύσις τοῦ ὡραίου. Τὸ ὡραῖον ἐν τῇ φύσει καὶ τῇ τέχνῃ. Ἡ σχέσις τῆς τέχνης πρὸς τὴν θρησκείαν καὶ τὴν ἡθικήν. Ἡ καλλιτεχνικὴ δημιουργία. Τὰ εἶδη τοῦ ὡραίου (τὸ ὑψηλόν, τὸ χαρίεν, τὸ κυρίως ὡραῖον, τὸ τραγικόν, τὸ κωμικόν). Ἡ διὰ τῆς καλλιτεχνικῆς παραστάσεως ἐκφραστικὴ δύναμις τῶν ἰδεῶν καὶ ἀξιών.

Ὡραι 2

ΤΑΞΙΣ Β'.

Μεταφυσική.

I. Ἡ περὶ τοῦ κόσμου θεωρία.

α. Αἱ ἀρχαὶ τοῦ εἶναι. Ὑλισμός-Πνευματοκτονία. Αἱ σημεριναὶ φυσικαὶ καὶ βιολογικαὶ διακριβώσεις καὶ ἡ ἐπίδρασις των ἐπὶ τῆς κοσμοθεωρίας.

β. Αἱ ἀρχαὶ τοῦ γίνεσθαι. Μηχανικὴ ἐρμηνεία. Τελεολογικὴ ἐρμηνεία.

II. Ἡ περὶ τῆς ζωῆς θεωρία. Αἱ θεωρίαι τῆς αἰτιοκρατίας καὶ τῆς δημιουργοῦ ἐξελέξεως.

III. Ὁ ἄνθρωπος καὶ τὰ γνωρίσματά του (συνείδησις, ἐλευθερία, εὐθύνη, πνευματικότης). Ἡ ἀνοδος πρὸς τὴν ἡθικὴν ἐλευθερίαν ὡς σκοπὸς τῆς ζωῆς.

IV. Ἡ ἔνταξις τῆς περὶ τοῦ κόσμου καὶ τῆς ζωῆς θεωρίας εἰς τὴν περὶ τοῦ Θεοῦ θεωρίαν.

Ὡραι 2

IV. Ἀγωγή τοῦ πολίτου μετὰ Στοιχείων Δημοσίου Δικαίου, Πολιτικῆς Οἰκονομίας καὶ Κοινωνιολογίας.

ΤΑΞΙΣ Α'

I. Στοιχεῖα Δημοσίου Δικαίου. Ἡ ἔννοια τοῦ Δικαίου, τοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου. Τὰ στοιχεῖα τοῦ Δημοσίου Δικαίου. Τὸ Δίκαιον τοῦ Πολιτεύματος. Τὸ δημοκρατικὸν Δίκαιον, Ὁργάνωσις τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας. Ὁ Συνταγματικὸς Χάρτης. Ἡ Νομοθετικὴ Ἐξουσία. Ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία. Ἡ Ἑλληνικὴ Διοίκησις καὶ ἡ ὁργάνωσις αὐτῆς. Ἡ Δικαστικὴ Ἐξουσία. Στοιχεῖα τοῦ Δικονομικοῦ Δικαίου, τοῦ Ποινικοῦ Νόμου καὶ τῆς Ποινικῆς Δικονομίας. Ἐθνικὰ Σύμβολα, καθήκοντα καὶ δικαιώματα τοῦ πολίτου. Ἡ ἀσφάλεια τῆς Χώρας, διεθνεῖς σχέσεις καὶ ὁργανισμοί.

II. Στοιχεῖα πολιτικῆς οἰκονομίας. Τὰ κυριώτερα περὶ τῆς παραγωγῆς, τῆς διανομῆς, τῆς κυκλοφορίας καὶ τῆς καταναλώσεως τῶν ἀγαθῶν.

α. Ἡ προαγωγή τῆς οἰκονομίας. Οἱ συντελεσταὶ αὐτῆς, Ἡ φύσις (φυσικὸν περιβάλλον, πρῶται ὕλαι, κινητήριον δυνάμεις). Ἡ ἐργασία (ἡ πνευματικὴ καὶ ἡ τῆς χειρὸς-ὁ καταρτισμὸς τῆς ἐργασίας-αἱ μηχαναί, οἱ σχετικοὶ μετὰ τὴν ἐργασίαν νόμοι). Τὸ κεφάλαιον. Ἡ συνεργασία κεφαλαίου-ἐργασίας. Μικρὰ καὶ μεγάλη βιομηχανία. Μικρὰ καὶ μεγάλη καλλιέργεια. Αἱ ἐργατικαὶ ἐνώσεις καὶ τὸ ἐπαγγελματικὰ Σωματεῖα. Περὶ συνεταιρισμῶν. Ἡ ἀποταμίευσις. Αἱ κοινωνικαὶ ἀσφαλίσεις. Αἱ συντάξεις καὶ τὰ ταμεῖα των.

β) Σύντομος ἐπισκόπησις τῶν κοινωνιολογικῶν θεωριῶν καὶ κριτικὴ αὐτῶν.

Ὡραι 2

Κανονικὸν καὶ Ἐκκλησιαστικὸν Δίκαιον

ΤΑΞΙΣ Γ'.

α) Ὁρισμὸς τί εἶναι Ἐκκλησία, τί εἶναι δίκαιον καθόλου, τί κανονικὸν καὶ τί Ἐκκλησιαστικὸν δίκαιον.

Ἀναγκαιότης τῆς γνώσεως τοῦ κανονικοῦ καὶ Ἐκκλησιαστικοῦ δικαίου. Πηγαὶ τοῦ κανονικοῦ καὶ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου: Ἀγία Γραφή, Ἱερὰ παράδοσις, ἔθιμον, κανόνες Ἀγίων Ἀποστόλων.

Αἱ διατάξεις τῶν δώδεκα Ἀποστόλων. Ἑπτὰ Οἰκοὺ. Σύνοδοι. Κανόνες Τοπικῶν Συνόδων. Κανόνες τῶν Ἀγίων Πατέρων. Νομοθεσία (Ἰουστινιανοῦ, Λέοντος Ἰσαύρου, Νεαγαὶ Λέοντος Σοφοῦ). Πατριαρχικαὶ διατάξεις. Ἀποφάσεις ἐνδημουσῶν Συνόδων. Σουλτανικὴ Νομοθεσία. Νομοθεσία ἐν Ἑλλάδι (Καταστατικὸς Χάρτης κλπ).

β) Συλλογαὶ τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου.

γ) Σύστασις καὶ Ὁργάνωσις τῆς Ἐκκλησίας. Τὸ πολίτευμα τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ὁ χαρακτήρ τοῦ Πολιτεύματος τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Διοικητικὰ Ὁργανα. Ἱερατικὴ Ἐξουσία. Πρεσβύτεροι. Σύνοδοι. Δικαστήρια. Περὶ γάμου καὶ διαζυγίων. Ἐνοριακὴ Νομοθεσία.

Ὡραι 2

Σχολικὴ Νομοθεσία

ΤΑΞΙΣ Β'.

Εἶδη σχολείων δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως καὶ ὁργάνωσις αὐτῶν. Προσωπικὸν δημοτικῶν σχολείων καὶ διαβάθμισις αὐτῶν. Ὑποχρεωτικὴ φοίτησις μαθητῶν. Διοίκησις τῆς δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως, Ἐπιθεωρηταί, Ἐποπτικὰ Συμβούλια, Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον. Νομοθεσία ἀνεγέρσεως καὶ ἐπισκευῆς διδαστηρίων. Μετεκταί-δευσις. Ἐκπαιδευτικαί, ἀναρρωτικαὶ καὶ κανονικαὶ ἀδειαι.

Ὡραι 1

V. Ὑγιεινὴ καὶ Σωματολογία

ΤΑΞΙΣ Α'.

I. Σωματολογία. Ἀτομικὴ φυσιολογία καὶ ὕγιεινὴ τῶν ὁργάνων καὶ συστημάτων τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος.

II. Περὶ ἀέρος, ὕδατος, ἐδάφους, διατροφῆς, ἐνδυμασίας καὶ κατοικίας τοῦ ἀνθρώπου.

Μικροβιολογία, λοιμώδη νοσήματα (Μικρόβια, τρόπος μεταδόσεως λοιμῶδων νόσων, προφύλαξις, ἐμβολιασμοί, ἀπολύμανσις), μετ' ἐπιδείξεων, ἐπισκέψεων ὕγιεινολογικῶν ἰδρυμάτων καὶ ἐφαρμογῶν.

Ὡραι 1

ΤΑΞΙΣ Β'.

I. Σχολικὴ ὕγιεινὴ. Ὑγιεινὴ τῶν διδαστηρίων. Ὑγιεινὴ τοῦ διδασκάλου. Ὑγιεινὴ τοῦ μαθητοῦ. Ὑγιεινὴ τῆς διδασκαλίας, ἰδιαιδῆς περὶ τῆς κοπώσεως καὶ τῆς προλήψεως αὐτῆς. Ὁ καταρτισμὸς τοῦ ἡμερησίου προγράμματος ἀπὸ ὕγιεινῆς ἀπόψεως. Ἰδρύματα σχολικῆς ὕγιεινῆς καὶ προνοίας, ὑπαίθρια σχολεῖα, εἰδικὰ σχολεῖα, παιδικαὶ ἐξοχαί, κατασκηνώσεις, σχολικὰ λουτρά κλπ.

II. Νοσηλευτικὴ. Αἱ λοιμώδεις ἐν γένει νόσοι καὶ ἡ περιποίησις τῶν πασχόντων ἐξ αὐτῶν. Αἱ πρῶται βοήθειαι πάσης μορφῆς. Πρόχειρον φαρμακεῖον. Περὶ ἀνωμάτων μαθητῶν.

Ὡραι 1.

VI. Λογοτεχνία.

Ἀρχαία καὶ Νεοελληνικὴ Λογοτεχνία.

ΤΑΞΙΣ Α'.

I. Ἀνάγνωσις ἐρμηνεία καὶ αἰσθητικὴ καὶ κριτικὴ ἀνάλυσις ἀρχαίων κειμένων ἐν τῷ πρωτοτύπῳ. Ἀσκήσις εἰς τὴν ὀρθὴν χρῆσιν τῆς ἀπλῆς καθαρουργίας.

II. Σύντομος εἰσαγωγὴ εἰς τὴν νεοελληνικὴν λογοτεχνίαν. Περίοδοι, εἶδη τοῦ λόγου καὶ σχολαὶ αὐτῆς. Ἀνάγνωσις καὶ γλωσσικὴ, αἰσθητικὴ καὶ κριτικὴ ἀνάλυσις ἐκ νεοελληνικῶν λογοτεχνικῶν ἔργων. Ὡραι 4.

ΤΑΞΙΣ Β'.

I. Ἀνάγνωσις ἐρμηνεία καὶ ἀνάλυσις ἀρχαίων κειμένων, διὰ τοῦ Πλάτωνος, Ἀριστοτέλους, Πλουτάρχου.

II. Ἀνάγνωσις καὶ ἀνάλυσις δημοτικῶν τραγουδιῶν, ἐκλεκτῶν νεοελληνικῶν ποιημάτων καὶ δραμάτων.

Τὰ λογοτεχνήματα ἀναγιγνώσκονται κατὰ κανόνα ὑπὸ τῶν μαθητῶν κατ' ἰδίαν, ἐν δὲ τῇ τάξει γίνεται ἡ ἀνάλυσις αὐτῶν εἴτε ὁλοκλήρων, εἴτε τῶν χαρακτηριστικωτέρων μερῶν των. Ὡραι 2.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Ὡς καὶ ἐν τῇ δευτέρᾳ τάξει.

Ὡραι 2.

VII. Φυσιογνωστικά.

ΤΑΞΙΣ Α'.

I. Φυσικὴ Πειραματικὴ.

α. Θερμότης. Ἔννοια τῆς θερμότητος. Διαστολὴ καὶ συστολὴ τῶν σωμάτων. Ἀνωμαλία τοῦ ὕδατος. Θερμόμετρα. Τῆξις. Πῆξις. Διάλυσις. Φυτικὰ μίγματα. Ἐξάτμισις. Βρασμός. Ὑδροποίησης. Ὑδατῶδη μετέωρα. Ὑγρασία τοῦ ἀέρος. Ἀτμομηχανή.

β. Μηχανικὴ, Βαρύτης. Κέντρον βάρους. Εἶδη ἰσοροπίας τῶν στερεῶν σωμάτων. Ἀπλὰι μηχαναί. Ἐκκρεμές. Φυγόκεντρος δύναμις.

Συγκοινωνοῦντα δοχεῖα. Ὑδροστατικὴ πίεσις. Ἀρχὴ τοῦ Ἀρχιμήδους, πυκνότης, πυκνόμετρα, ἀτμοσφαιρικὴ πίεσις. Σίφων, Ἀντλία. Ἀερόπλοια.

II. Χημεία.

Ἀήρ. Ὑδωρ. Ὁξυγόνον. Ὑδρογόνον. Διοξειδίου τοῦ Ἀνθρακος. Ἀνθρακικὸν ἀσβέστιον. Πετρέλαιον. Ἀνθρακικὸν Νάτριον καὶ ἀνθρακικὸν Κάλιον. Σάπωνες. Ζυμώσεις. Γάλα. Μόρια. Ἀτομα. Χημικὴ συγγένεια.

Ἡ διδασκαλία τῆς χημείας εἰς ἐλάχιστα κεφάλαια θὰ ἔχῃ θεωρητικὸν χαρακτήρα. Ἀπαραιτήτως δέον νὰ καταστῶσιν οἱ σπουδασταὶ ἱκανοὶ νὰ παρασκευάζωσιν εἰς τὸ ἐργαστήριον καὶ διὰ τῶν ἀπλουστέρων μέσων τὰ στοιχεῖα καὶ τὰς ἐνώσεις, τὰ ὅποια περιλαμβάνονται εἰς τὸ πρόγραμμα τοῦ δημοτικοῦ σχολείου, ὥστε ἡ μελέτη τῶν ιδιοτήτων των νὰ γίνεται ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τῶν μαθητῶν των.

III. Φυτολογία.

Ἡ ὕλη θὰ περιορισθῇ εἰς μόνον τὴν θρέψιν τῶν φυτῶν καὶ τὰ εἶδη τοῦ πολλαπλασιασμοῦ, εἰς τρόπον ὥστε οἱ σπουδασταὶ νὰ γνωρίζωσι τὴν θεμελιώδη λειτουργίαν τὴν ἀποσκοποῦσαν εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ζωῆς.

Πρὸς τοῦτο εἶναι ἀνάγκη νὰ μελετηθῶσι τὰ σχετικὰ ὄργανα (ρίζαι, ἀγγειακὸν σύστημα, φύλλα), ἡ λειτουργία τῆς ἀναπνοῆς, τὰ θρεπτικὰ ὑλικά καὶ αἱ συνθῆκαι ὡς ἀπαραίτητοι διὰ τὴν ζωὴν τῶν φυτῶν, ἡ φωτοσύνθεσις καὶ τέλος οἱ τρόποι πολλαπλασιασμοῦ τῶν φυτῶν.

IV. Ζωολογία.

Ἐκ τῆς Ζωολογίας θὰ διδασκῶσιν τὰ γενικὰ χαρακτηριστικὰ ἐκάστης ὁμοταξίας ὡς καὶ τινων τάξεων ἐκ τῶν συνηθεστέρων, ἵνα δύνανται οἱ σπουδασταὶ νὰ κατὰξωσι δι' ἀπλῆς παρατηρήσεως δοθέντος ζώου τοῦλάχιστον εἰς τὴν ὁμοταξίαν, διὰ δὲ τὰ συνηθέστερα ζῶα νὰ ἀνεύρωσι καὶ τὴν τάξιν. (Ἐπὶ παραδείγματι προκειμένου περὶ τοῦ κυνὸς νὰ γνωρίζωσιν ὅτι εἶναι θηλαστικὸν ἀρπακτικόν, ἢ περὶ τῆς ὀρνίθου, ὅτι εἶναι πτηνὸν σκαλευτικόν).

Μετὰ τὴν ἐπὶ μέρους μελέτην δέον νὰ εἶναι εἰς θέσιν ὁ σπουδαστὴς τῆς Ἀνωτέρας Ἑκκλησιαστικῆς Σχολῆς νὰ κατὰσκευάζῃ διάγραμμα περιλαμβάνον πᾶσας τὰς μεγάλας ὑποδιαιρέσεις τοῦ Ζωϊκοῦ Βασιλείου μέχρι καὶ τῶν τάξεων. Ἀπαραίτητος ὁ ἐθισμὸς τῶν σπουδαστῶν εἰς τὸν καταρτισμὸν φυσιολογικῶν συλλογῶν.

V. Ἀνθρωπολογία.

Διεξοδικωτέρα ἐξέτασις τοῦ ἐγκεφαλονωτιαίου νευρικοῦ συστήματος καὶ εἰδικώτερον τῶν αἰσθητηρίων ὀργάνων, ὥστε νὰ ἐξυπηρετῇ τὸ περὶ αἰσθημάτων τμήμα τῆς Ψυχολογίας. Ὡραι 2.

ΤΑΞΙΣ Β'.

I. Φυσικὴ Πειραματικὴ

Μαγνητισμός. Φῶς. Ἀνάκλασις. Διάθλασις. Κάτοπτρα. Πρῆσμα. Φακοί. Μαγνητικὴ βελώνη. Ἡλεκτρικὸν ρεῦμα. Ἡλεκτρομαγνήτης. Τηλεπικοινωνίαι. Γενικὰ στοιχεῖα περὶ τῆς Πυρρινικῆς Φυσικῆς. Ἡ διδασκαλία τῆς φυσικῆς πειραματικῆς εἰς ἐλάχιστα σημεῖα τῆς, π.χ. φύσις τῆς θερμότητος, φῶς, ἡλεκτρισμός κλπ. θὰ εἶναι θεωρητικὴ. Εἰς τὰς ἄλλας περιπτώσεις θὰ ἐπιδίδωκεται, ὥστε νὰ καταστῶσιν οἱ σπουδασταὶ ἱκανοί, ἵνα ἀποδεικνύωσι πειραματικῶς τὰ διδασκόμενα, χρησιμοποιοῦντες τὰ ἐπὶ τούτῳ ὄργανα καὶ συσκευάς, πρὸς δὲ δι' ἀπλουστάτων μέσων, τὰ ὅποια οἱ ἴδιοι καὶ ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν συμμαθητῶν των νὰ κατασκευάζωσιν ὑπὸ ὁσονδήποτε ἀντιξόους περιστάσεις καὶ ἂν εὐρίσκωνται. Ἀπαραίτητον προϋπόθεσιν διὰ τὴν καρποφορίαν τοῦ μαθήματος τῆς Φυσικῆς Πειραματικῆς κρίνομεν ἂν ἐνὸς τὴν ὑπαρξιν παρὰ τῇ Ἀνωτέρᾳ Ἑκκλησιαστικῇ Σχολῇ ἀρτίως ὀργανωμένου ἐργαστηρίου, ἂν ἐτέρου δὲ τὴν πλήρη ἐξοικειώσιν τῶν σπουδαστῶν πρὸς τὰ ὄργανα καὶ συσκευάς διὰ τῆς συχνοτάτης χρησιμοποίησεως τούτων ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ. Πρὸς ἐξοικονόμησιν χρόνου δὲ ὀρίζεται ἀπὸ τοῦ προηγουμένου μαθήματος ἡ ὕλη, ὥστε νὰ προπαρασκευάζωσι ταύτην οἱ σπουδασταὶ, κατὰ τὴν ὥραν δὲ τοῦ μαθήματος, θὰ γίνεται μικρὰ συμπλήρωσις παρὰ τοῦ καθηγητοῦ καὶ θὰ διατίθεται ὁ ἀπομένων χρόνος (τὸ πλεῖστον τοῦ διὰ τοῦ προγράμματος ὀριζομένου) διὰ τὴν ἀσκήσιν τῶν σπουδαστῶν. Ἡ δυσχέρεια λόγῳ ἐλλείψεως περισσοτέρων τοῦ ἐνὸς ὀργάνων δι' ἕκαστον εἶδος δύνανται νὰ παρακαμφθῇ διὰ χωρισμοῦ τῆς τάξεως εἰς ὁμάδας ὥστε κατὰ τὴν αὐτὴν διδακτικὴν ὥραν νὰ μὴ ἀσχολοῦνται ὅλοι αἱ ὁμάδες μετὰ τὸ αὐτὸ θέμα.

II. Βιολογία

α. Τὸ κύτταρον ὡς ἀποτελοῦν τὴν μονάδα τῆς ζωῆς.

β. Πολλαπλασιασμός διὰ γενῶν (ζῶα-φυτὰ).

γ. Πολλαπλασιασμός ἀνευ γενῶν.

δ. Παρθενογονία.

ε. Κληρονομικότης.

στ'. Ἐπίδρασις τοῦ περιβάλλοντος ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ.

ζ. Ἐξέλιξις τῶν ὀργανισμῶν.

Ὡραι 2.

VIX Νεωτέρα ξένη Γλῶσσα

(Γαλλικὰ ἢ Ἀγγλικὰ ἢ Γερμανικὰ)

α) Γαλλικὰ.

ΤΑΞΙΣ Α'.

Ἀσκήσις εἰς τὸ Γαλλιστὶ διαλέγεσθαι καὶ γράφειν ἐπὶ θεμάτων λαμβανομένων ἐκ τῆς ζωῆς τοῦ σχολείου. Ἀνάγνωσις καὶ ἀνάλυσις ἐκλεκτῶν διηγημάτων καὶ λυρικῶν ποιημάτων. Ὡραι 2.

ΤΑΞΙΣ Β'.

1) Ἀσκήσις εἰς τὸ Γαλλιστὶ διαλέγεσθαι καὶ γράφειν ὡς ἐν τῇ Α' τάξει 2) Ἀνάγνωσις καὶ ἀνάλυσις ἐκλεκτῶν διηγημάτων, λυρικῶν ποιημάτων καὶ δραματικῶν ἔργων. Σύγκρισις τῶν ἀναγνωσθέντων πρὸς ὑπαρχούσας μεταφράσεις των εἰς τὴν νέαν Ἑλληνικὴν. 3) Ἀνάγνωσις καὶ ἀνάλυσις παιδαγωγικῶν βιβλίων καὶ περιοδικῶν. Ὡραι 2.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

1) Ἀσκήσις εἰς τὸ Γαλλιστὶ διαλέγεσθαι καὶ γράφειν ὡς ἐν τῇ β' τάξει. 2) Ἀνάγνωσις καὶ ἀνάλυσις ἐκλεκτῶν

διηγημάτων, λυρικών ποιημάτων και δραματικών έργων.

Σύγκρισις τῶν ἀναγνωσθέντων πρὸς ὑπαρχούσας μεταφράσεις των εἰς τὴν νέαν Ἑλληνικὴν 3) Ἀνάγνωσις καὶ ἀνάλυσις Παιδαγωγικῶν βιβλίων καὶ περιοδικῶν. Ὡραι 2.

β) Ἀγγλικά καὶ Γερμανικά.

ΤΑΞΙΣ Α'.

1) Φωνητικαὶ καὶ συλλαβιστικαὶ ἀσκήσεις ἐπὶ λέξεων καὶ φράσεων ἐξαχθεῖσιν ἐξ ἀμέσου ἐποπτικῆς διδασκαλίας.

2) Ἀνάγνωσις καὶ ἐρμηνεία α) Φράσεων καὶ ἀπλουστάτων περιγραφῶν καὶ διηγήσεων ἐξαγομένων ἐξ ἀμέσου καὶ ἐποπτικῆς διδασκαλίας καὶ ἀναφερομένων εἰς τὸ σχολεῖον καὶ τὴν σχολικὴν ζωὴν. καὶ β) Σχετικῶν πρὸς τὴν ὕλην ταύτην ἀναγνωσμάτων καὶ ποιημάτων ἐκ καταλλήλου βιβλίου. Ἀπομνημόνευσις τῶν ἐκάστοτε ἀπαντωσῶν νέων λέξεων καὶ φράσεων 3) τὰ πρὸς σχηματισμὸν ἀπλοῦ λόγου ἀπαραίτητα ἐκ τοῦ ὁμαλοῦ ἰδίως τυπικοῦ τῆς Γραμματικῆς καὶ ἐκ τοῦ Συντακτικοῦ ἐξαγόμενα ἐκ τῶν ἐκάστοτε ἀναγιγνωσκόμενων καὶ 4) Ποικίλαι ἀσκήσεις εἰς τὸ γράφειν. Ὡραι 2.

ΤΑΞΙΣ Β'

1) Ἀνάγνωσις πεζῶν καὶ ποιητικῶν λογοτεχνημάτων ἐκ καταλλήλου βιβλίου. Ἀπομνημόνευσις τῶν ἐκάστοτε ἀπαντωσῶν λέξεων καὶ φράσεων. 2) Συμπλήρωσις τοῦ τυπικοῦ τῆς Γραμματικῆς καὶ τοῦ Συντακτικοῦ. 3) Ἀσκήσεις εἰς τὸ διαλέγεσθαι καὶ γράφειν ἐπὶ θεμάτων λαμβανόμενων ἐκ τῆς ζωῆς τοῦ σχολείου 4) Ἀνάγνωσις καὶ ἀνάλυσις εὐλήπτων παιδαγωγικῶν βιβλίων καὶ περιοδικῶν. Ὡραι 2.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Συνέχεια τῶν ἐν τῇ Β' τάξει καθοριζομένων. Ὡραι 2.

ΙΧ. Στοιχεῖα Γεωπονίας καὶ Ζωοτεχνίας.

ΤΑΞΙΣ Α'.

1) Στοιχεῖα Γεωπονίας. Σχολικὸς κήπος καὶ ὀργάνωσις αὐτοῦ. Ὁ Ἀνθόκηπος καὶ λαχανόκηπος. Τὰ κυριώτερα τῶν ἐν Ἑλλάδι καλλιεργουμένων καλλωπιστικῶν φυτῶν καὶ λαχανικῶν, καλλιέργεια, περιποίησις καὶ παρακολούθησις αὐτῶν ἐν τῇ Σχολῇ καὶ τῷ κήπῳ αὐτῆς.

2) Στοιχεῖα Ζωοτεχνίας: Πτηνοτροφία, μελισσοκομία, σπηροτροφία καὶ κοινικοτροφία εἰς τὰς σχετικὰς ἐγκαταστάσεις τῆς Σχολῆς. Ὡραι 2.

ΤΑΞΙΣ Β'.

1) Στοιχεῖα Γεωπονίας. Ὁ δενδρόκηπος, τὰ συνηθέστερα ὀπωροφόρα δένδρα, καλλιέργεια, περιποίησις καὶ παρακολούθησις αὐτῶν ἐν τῷ Κήπῳ τῆς Σχολῆς, καλλιέργεια καὶ περιποίησις τῆς Ἐλαίας, τῶν δημητριακῶν καὶ τῆς ἀμπέλου.

2) Στοιχεῖα Ζωοτεχνίας. Ἐκτροφή, περιποίησις καὶ βελτίωσις τῶν κυριωτέρων κρεοπαραγωγῶν, ἐριοπαραγωγῶν καὶ γαλακτοτρόφων ζώων εἰς τὰς σχετικὰς ἐγκαταστάσεις τῆς Σχολῆς. Γαλακτοκομία. Ὡραι 2.

ΙΧ. Μάθημα Γυμναστικῆς.

Διὰ τὴν σωματικὴν ἀσκήσιν τῶν σπουδαστῶν τῆς Ἀνωτέρας Ἐκκλησ. Σχολῆς Θεσσαλονίκης ἰσχύει κατ' ἀναλογίαν τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα τῆς σωματικῆς ἀγωγῆς τῶν δύο ἀνωτάτων τάξεων τῶν Σχολείων τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως.

ΤΑΞΙΣ Α'.

1. Ἐκ τῆς ἱστορίας τῆς σωματικῆς Ἀγωγῆς.

Αἱ πρῶται ἀρχαὶ τῆς σωματικῆς ἀγωγῆς.

Ἡ σωματικὴ ἀγωγή τῶν Ἀρχαίων Ἑλλήνων.

Ἡ παρακμὴ τῆς ἀρχαίας σωματικῆς ἀγωγῆς καὶ τὰ αἷτια αὐτῆς.

Ἡ σωματικὴ ἀγωγή κατὰ τοὺς Ρωμαῖκούς καὶ Βυζαντινοὺς χρόνους.

Ἡ σωματικὴ ἀγωγή κατὰ τὸν Μεσαίωνα.—Τὰ νεώτερα συστήματα τῆς σωματικῆς ἀγωγῆς.

Ἡ σωματικὴ ἀγωγή ἐν Ἑλλάδι ἀπὸ τοῦ 1834 μέχρι σήμερον.

2. Ἐκ τῆς γενικῆς κινήσιολογίας.

Διαίρεσις τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, ὀργανικὰ συστήματα. ἄζονες, ἐπίπεδα καὶ ἐπιφάνειαι.

Γενικὰ περὶ ὁστῶν καὶ τῆς συντάξεως αὐτῶν πρὸς ἄλληλα συντομος ἐξέτασις τοῦ σκελετοῦ καὶ ἰδίᾳ τοῦ θώρακος καὶ τῆς σπονδυλικῆς στήλης ἀπὸ μηχανικῆς ἀπόψεως.

Κινήσεις τῶν τμημάτων τοῦ σκελετοῦ, καὶ ἐπίδρασις τῶν ἀσκήσεων ἐπὶ τῶν ὁστῶν καὶ τῶν ἀρθρώσεων.

Γενικὴ ἐξέτασις τῶν μυῶν καὶ τῆς ἐνεργείας αὐτῶν ἀναλόγως τοῦ σχήματος καὶ τῆς θέσεως αὐτῶν.

Ἰδιότητες τῶν μυῶν, μηχανικὴ ἐργασία τῶν μυῶν, ζωϊκοὶ μοχλοί. Σημασία τῆς βαρύτητος κατὰ τὰς διαφόρους στάσεις καὶ κινήσεις.

Μυϊκαὶ καύσεις καὶ μυϊκὸς κάματος. Μυϊκαὶ συνεργαί, μυϊκὴ συναρμογή, μυϊκὴ αἰσθησις.

Ἐπίδρασις τῶν ἀσκήσεων ἐπὶ τῶν μυῶν καὶ τῆς ἐνεργείας αὐτῶν.

Γενικὰ περὶ τῶν, ἀναπνευστικοῦ, κυκλοφοριακοῦ, πεπτικοῦ, νευρικοῦ καὶ καλυπτηρίου συστημάτων καὶ τῆς ἐπιδράσεως τῶν ἀσκήσεων ἐπ' αὐτῶν.

3. Ἐκ τῆς εἰδικῆς κινήσιολογίας.

Σκοπὸς τῆς σωματικῆς ἀγωγῆς. Μέσα τῆς σωματικῆς ἀγωγῆς (κινήσεις - ἀσκήσεις).

Σημασία τῆς σωματικῆς ἀγωγῆς διὰ τὴν ἐν γένει ἀγωγὴν.

Μερικοὶ σκοποὶ τῆς σωματικῆς ἀγωγῆς, εὐκαμψία, δύναμις, ταχύτης, συναρμοστικὴ ικανότης, ὀξύτης μυϊκῆς αἰσθήσεως, σωματικὸν κάλλος, ὑγεία, χαρακτήρ, ἥθος, τάξις, πειθαρχία.

Διαίρεσις τῶν ἀσκήσεων ἀναλόγως τῆς ἐξωτερικῆς των μορφῆς (φυσικαὶ καὶ τεχνηταί, ἐλεύθεραι καὶ ἐνὸργανοι, συνασκήσεις, ἀσκήσεις διὰ φορητῶν ὀργάνων, ἀγωνιστικαὶ ἀσκήσεις, παιδικαί, ἐθνικαὶ χοροί).

Κατάταξις τῶν ἀσκήσεων κατὰ κατηγορίας ἀναλόγως τῆς μυϊκῆς ἐνεργείας (ἀσκήσεις τῶν ἐκτεινόντων μυῶν, τῶν καμπτήρων μυῶν τῶν καμπτήρων ἄμα καὶ ἐκτεινόντων).

Διαίρεσις τῶν ἐλευθέρων γυμναστικῶν ἀσκήσεων κατὰ κατηγορίας, ἀναλόγως τῆς μυϊκῆς ἐνεργείας καὶ τῶν φυσιολογικῶν ἀποτελεσμάτων (ἀσκήσεις σκελῶν, ἀσκήσεις χειρῶν, ἀσκήσεις κεφαλῆς, σύνθετοι ἀσκήσεις σκελῶν καὶ χειρῶν, ἐκτάσεις κορμοῦ, διπλώσεις, ἀσκήσεις ὤμων-αὐχένος-ράχως, ἀσκήσεις κοιλιακῶν μυῶν, στροφαὶ τοῦ κορμοῦ καὶ πλάγιοι κάμψεις).

Βοηθητικαὶ κατηγορίαι ἀσκήσεων (τακτικαί, διορθωτικαί, καταμεριστικαί, ἀναπνευστικαί).

Ἐντοπισμός, τόνος καὶ ρυθμὸς τῶν διαφόρων ἀσκήσεων.

Περιγραφή καὶ ἀνάλυσις τῶν διαφόρων ἀσκήσεων τῶν περιλαμβανομένων εἰς τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα τῆς σωματικῆς ἀγωγῆς τῶν Σχολείων τῆς Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

4. Ἐκ τῆς Διδακτικῆς καὶ Σωματικῆς Ἀγωγῆς. Ὁ διδάσκαλος τῆς σωματικῆς ἀγωγῆς καὶ τὸ ἔργον του.

Διασκευὴ χώρου εἰς γυμναστικὸν καὶ ἀγωνιστικὸν στίβον καὶ ὀργάνωσις Παιδικοῦ Γυμναστηρίου.

Ὑγιεινὴ τῶν ἀσκήσεων, διάγνωσις καὶ πρόληψις τῶν σωματικῶν δυσμορφιῶν καὶ ἐπίδρασις αὐτῶν ἐπὶ τῆς σωματικῆς καὶ ψυχικῆς ἐξελίξεως τοῦ παιδός.

Σημασία τῆς ὑπάρξεως ἢ προκλήσεως καταλλήλου συναισθηματικῆς καταστάσεως διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν σκοπομένων ὑπὸ τῆς σωματικῆς ἀγωγῆς.

Πειθαρχία, γύμνασις—σύνθεσις καὶ σκοπὸς αὐτῆς.

Γυμνάσις τῆς Α' καὶ Β' τάξεως τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου, ἥτοι: Τακτικαὶ ἀσκήσεις, Ἀλματὰ, Ἀγωνιστικαὶ ἀσκήσεις, Παιδικαί. Γυμνάσις τῆς Γ' καὶ Δ' τάξεως τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου, ἥτοι: Τακτικαὶ ἀσκήσεις, Γυμναστικαὶ ἀσκήσεις (ἀσκήσεις σκελῶν, ἀσκήσεις χειρῶν, ἐκτάσεις κορμοῦ, διπλώσεις, καταμεριστικαὶ ἀσκήσεις ἀσκήσεις ὤμων-αὐχένος-ράχως, στροφαὶ ἢ κάμψεις τοῦ κορμοῦ). Ἀλματὰ, Ἀγωνιστικαὶ ἀσκήσεις, Παιδικαί, ἐθνικαὶ χοροί.

Γυμνάσις τῆς Ε' καὶ ΣΤ' τάξεως Δημοτικοῦ Σχολείου, ἥτοι τακτικαὶ ἀσκήσεις, γυμναστικαὶ ἀσκήσεις, (ἀσκήσεις

σκελών, άσκήσεις χειρών, εκτάσεις κορμού, διπλώσεις, καταμεριστικοί άσκήσεις, άσκήσεις ώμων, αύχένος-ράχως, άσκήσεις κοιλιακών μυών, πλάγιοι κάμψεις του κορμού, στροφαι του κορμού), "Αλματα, Παιδιαί, Έθνικοί χοροί.

Βαθμολογική πρόοδος των γυμνάσεων και σύνδεσις αὐτῶν.

Ακρίβεια των άσκήσεων και σημασία αὐτῆς (άφετηρία, τροχιά, τελική στάσις).

Αύξησης και Έλάττωσις τῆς έντάσεως των διαφόρων άσκήσεων τῆς γυμνάσεως.

Τροποποιήσεις και προσαρμογαί των γυμνάσεων ανάλογως πρὸς τὰς έκάστοτε ειδικὰς συνθήκας (κόπωσης μαθητῶν, καιρική κατάστασις κ.λ.π.).

Όνοματολογία, των άσκήσεων και γραφική παράστασις αὐτῶν.

Παράγγελμα και άπλοποίησης παραγγέλματος. Παρακελεύσις πρὸς έκτέλεσιν άσκήσεων.

Έκτέλεσις τῶνάσκήσεων κατὰ τὴν μιμητικὴν μέθοδον, κατὰ παράγγελμα και κατὰ ρυθμικὴν μέθοδον.

Διδασκαλία των νέων άσκήσεων. Σημασία τῆς Έποπτικῆς διδασκαλίας των άσκήσεων.

Σφάλματα κατὰ τὰς άσκήσεις, πρόληψις και διόρθωσις αὐτῶν.

Σύστημα εργασίας και προπαρασκευῆ τοῦ διδασκάλου διὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς σωματικῆς Άγωγῆς.

Πρακτικοί άσκήσεις των σπουδαστῶν (ἐπὶ των συμμαθητῶν των) εἰς τὴν διδασκαλίαν των διαφόρων άσκήσεων των περιλαμβανομένων εἰς τὸ αναλυτικὸν πρόγραμμα τῆς σωματικῆς άγωγῆς των σχολείων τῆς στοιχειώδους Έκπαίδευσως. Ὡραι 2.

ΤΑΞΙΣ Β'.

Αἱ εἰς τὴν Β' τάξιν τῆς Άνωτέρας Έκκλησιαστικῆς Σχολῆς Θεσσαλονίκης διατιθέμεναι καθ' ἑβδομάδα ὡραι διὰ τὴν εἰδικὴν θεωρητικὴν και πρακτικὴν κατάρτισιν των σπουδαστῶν εἰς τὰ τῆς σωματικῆς άγωγῆς των σχολείων τῆς Στοιχειώδους Έκπαίδευσως και εἰς τὰ τῆς Έξωσχολικῆς σωματικῆς άγωγῆς χρησιμοποιοῦνται ὡς κάτωθι :

α) Διὰ πρακτικὰς άσκήσεις των σπουδαστῶν (ἐπὶ των συμμαθητῶν των) εἰς τὴν διδασκαλίαν των διαφόρων άσκήσεων των περιλαμβανομένων εἰς τὸ αναλυτικὸν πρόγραμμα τῆς σωματικῆς άγωγῆς των σχολείων τῆς στοιχειώδους Έκπαίδευσως.

β) Διὰ ἐξάσκησιν των σπουδαστῶν εἰς τὴν σύνθεσιν γυμνάσεων καταλλήλων διὰ τὰς διαφόρους τάξεις τοῦ Δημοτικοῦ σχολείου.

γ) Διὰ κριτικὴν ἐπὶ των πρακτικῶν άσκήσεων των σπουδαστῶν.

δ) Διὰ φροντιστηριακὰς άσκήσεις, κατὰ τὰς ὁποίας θὰ συζητῶνται διάφορα θέματα ἐπὶ των οὐσιωδεστέρων σημείων τῆς εἰδικῆς Διδακτικῆς και ζητήματα γενικῆς ἐπιστημονικῆς μορφώσεως, πρὸς διαπίστωσιν τῆς ἐπαρκείας και ὠριμότητος τῆς γυμναστικῆς σκέψεως.

ε) Δι' άσκήσεως εἰς τὰ τῆς ὁργανώσεως και διεξαγωγῆς σχολικῶν και ἐξωσχολικῶν ἀγώνων και γυμναστικῶν ἐορτῶν, καθὼς ἐπίσης και σχολικῶν ἐκδρομῶν και κατασκηνώσεων.

στ) Διὰ τὴν κατάρτισιν των σπουδαστῶν εἰς τὰ τῆς ὁργανώσεως και λειτουργίας φιλάθλων γυμναστικῶν και ἀγωνιστικῶν Σωματείων. Ὡραι 1

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Συνέχεια ἐκ των ὧσων διδάσκονται ἐν τῇ Β' τάξει. Ὡραι 1

XI Μάθημα Μουσικῆς

ΤΑΞΙΣ Α'.

Α'. Φθόγγοι, φθογγόσημα Μέτρον 2/4. Μείζων κλίμαξ Ντό. Διαστήματα 2ας. Παῦσις ἡμίσεος και τετάρτου. Σύνδεσις προσωδίας σύνδεσις διαρκείας. Μέτρον 4/4. Παῦσις ὁλοκλήρου. Διαστήματα 3ης. Ρυθμικὴ άγωγή. Διαστήματα 4ης. Όγδοα, παῦσις ὀγδού. Έλλιπές μέτρον. Στιγμὴ διαρκείας. Μέτρον 3/4. Διαστήματα 5ης 6ης. Δέκατα

Έκτα. Παρεστιγμένα Όγδοα. Παῦσις δεκάτου Έκτου. Διαστήματα 7ης και 8ης. Σημεῖα ἀλλοιώσεως (μετασχηματισμός δι' αὐτῶν των ἀποστάσεων μεταξύ συνεχῶν φθόγγων, ἡμιτόνιον, τόνος, τριημιτόνιον, ἐναρμόνιοι φθόγγοι). Όλοι αἱ μείζονες κλίμακες μετὰ διέσεως και ὑφέσεων. Τρίηχον. Μέτρα 3/8, 6/8, 7/8. Διπλὴ στιγμὴ.— Έλάσσονες κλίμακες. Μονόφωνα και δίφωνα ἄσματα. Κανόνες. Μουσικὴ ὑπαγόρευσις.

Β'. Τετράχορδον

Περιγραφή τοῦ ὄργανου. Προπαρασκευαστικὰ γυμνάσματα λαβῆς τοῦ Ὁργάνου, χειρισμὸς τοῦ τόξου και στάσεως ἐν γένει.

Άσκήσεις ἐπὶ των 4 χορδῶν με παῦσις ἡμίσεος και εἴτα με παρεστιγμένα ἡμιση και παῦσις τετάρτου. Άσκήσεις χρήσεως δακτύλων τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς ἐπὶ τῆς χορδῆς. Λὰ κατόπιν ἐπὶ τῆς χορδῆς Ρέ με Φά και τέλος ἐπὶ τῆς χορδῆς Σόλ. Άσκήσεις φθόγγων ἠνωμένων. Άσκήσεις χορδίσματος. Άσκήσεις ἐπὶ δύο χορδῶν, κλίμαξ σόλ μείζων ἐπὶ ὅλων των χορδῶν και διάφορα γυμνάσματα ἐπ' αὐτῆς. Άσκήσεις πρὸς έκτέλεσιν τοῦ Ντό ἐπὶ τῆς χορδῆς Μι διὰ τῆς έκτάσεως τοῦ 4ου δακτύλου ἐπὶ τῆς πρώτης θέσεως. Άσκήσεις εὐκινήσιος των δακτύλων ἐπὶ των φθόγγων τῆς κλίμακος Ντό. Μείζων κλίμαξ τοῦ Ντό. Άσκήσεις ὅλου τοῦ τόξου. Διάφοροι τρόποι τοῦ τόξου.

Άσκήσεις ἐπὶ των διαστημάτων 3ης, 4ης, 5ης, 6ης, 7ης, 8ης ἐν διφωνίᾳ. Γυμνάσματα ἐπὶ τῆς μείζονος κλίμακος τοῦ φά. Άσκήσεις τριήχων.

Γ'. Μανδολίνον

Περιγραφή τοῦ ὄργανου, χορδαί, πληκτρον, στάσις, θέσις χειρῶν. Άσκήσεις πρὸς ἐκμάθησιν τρέμολο. Θέσεις των φθόγγων ἐπὶ τοῦ μανδολίνου προκαταρκτικοί άσκήσεις ἐπὶ ἐκάστης χορδῆς με ὀλόκληρα και ἡμισι. Τόνος Ντό μείζων και σόλ. Κλίμαξ, συγχορδία, ἄρπισμα. Άσκήσεις ὀλοκληρῶν, ἡμίσεων και τετάρτων με σύνδεσιν και στιγμὴν διαρκείας, σχετικὰς παῦσις, σημεῖα ἀλλοιώσεως, ἐπαναλήψεις, παραπομπῆς κορωνίδος. Έλλιπὴ μέτρα 2/4, 3/4 και 4/4. Όγδοα και διάφοροι τρόποι έκτελέσεως αὐτῶν. Έπέκτασις 4ου δακτύλου ὑπεράνω κανονικῆς θέσεως πρὸς έκτέλεσιν τοῦ Ντό ἐπὶ τῆς χορδῆς Μι (1η θέσις). Έλάσσων κλίμαξ τοῦ Λά (ἁρμονικὴ και μελωδική).

Μείζονες κλίμακες, Ρέ, Λά, Φά, Σι ὑφesiς με τὰς σχετικὰς των ἐλάσσονας. Παῦσις ὀγδού. Άντιχρονισμός. Μέτρα 3/8, 6/8, 9/8, 12/8 εἰς βραδείαν, μετρίαν και ταχεῖαν άγωγήν. Ἡμίση και τέταρτα δις παρεστιγμένα. Συγκοπή. Μέτρον 2/2. Σύνθεσις δύο ἢ περισσοτέρων ὀγδῶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς χορδῆς ἢ ἐπὶ διαφόρων χορδῶν. Τρίηχα ὀγδῶν. Μέτρον 3/4 εἰς μίαν κίνησιν. Τόνος μι ὑφesiς, μείζων και Ντό ἐλάσσων. Μέτρον 7/8 και ἐφαρμογὴ αὐτοῦ εἰς δημῶδη Έλληνικὰ ἢ χορούς. Άσκήσεις χορδίσματος.

Έκκλησιαστικὴ Μουσικὴ.

Εἰσαγωγή. Όρισμός Έκκλησιαστικῆς μουσικῆς, ὀνόματα φθόγγων, χαρακτηριστῆρες τῆς ποσότητος. Κλίμαξ, μαρτυραὶ διατονικῶν φθόγγων. Φθοραὶ διατονικαί. μέτρα ρυθμικαὶ κινήσεις. Ρυθμικὴ άγωγή, γυμνάσματα συνεχῶς κινήσεως των φθόγγων (διαστήματα δευτέρας) χαρακτηριστῆρες τοῦ χρόνου αὐξάνοντες τοῦ χρόνου. Σιωπαὶ ἢ παῦσις. Γυμνάσματα ὑπερβατῆς κινήσεως των φθόγγων (3ης, 4ης 5ης 6ης 7ης και 8ης). Χαρακτῆρες τοῦ χρόνου διαιροῦντες τὸν χρόνον. Γυμνάσματα με γοργά. Συνεχῆς ἐλαφρόν. Γυμνάσματα με δίγοργον και τρίγοργον. Χαρακτῆρες τοῦ χρόνου διαιροῦντες και αὐξάνοντες τὸν χρόνον. Γυμνάσματα με γοργὸν ἡμιόλιον και διαργον. Χαρακτῆρες τῆς ἐκφράσεως ἢ ποιότητος γενικῶς. Σημεῖα ἀλλοιώσεως (ὑφesiς και δίσις) κλίμαξ κατὰ τριφωνίαν.

Πλὴν των πρακτικῶν άσκήσεων και ἀσμάτων ἐφαρμογῆς των ἀνωτέρω κεραιαίων θὰ διδασκῶν : ἀπολυτικά, κοντάνια και προσόμοια διατονικοῦ και ἐναρμονίου γένους. Δοξολογία σύντομος τοῦ εἰρμολογικοῦ εἶδους. Λειτουργικοὶ ὕμνοι. Ό Ἀκάθιστος Ὑμνος και ἄσματα τινα τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος και τοῦ Πάσχα. Ὡραι 4

ΤΑΞΙΣ Β'.

Ἀπλὴ ἔννοια τριφώνου συγχορδίας. Συγχορδία 5ης δεσποζούσης μεθ' 7ης. Μέτρον 2/2. Συγκοπή. Ἀντιχρονισμός. Τριακοστὰ δεύτερα. Παρεστιγμένα δέκατα ἕκτα. Διάκρισις τοῦ τόνου εἰς ὃν ἀνήκει μουσικὸν τεμάχιον. Μετατροπία. Κλειδί Φά. Προσῳδία, χρωματισμοί, μεταφορά, καλλωπισμοί.

Στοιχεῖα ἐκ τῆς Ἱστορίας τῆς μουσικῆς. Ἐκμάθησις ἐπαρκοῦς ἀριθμοῦ παιδαγωγικῶν ἀσμάτων (Ἐκκλησιαστικῶν προσευχῶν, δημοδῶν, πατριωτικῶν, φυσιολατρικῶν) καταλλήλων διὰ τὸ δημοτικὸν σχολεῖον. Ἀσκήσις δοκίμων εἰς τὴν διεύθυνσιν σχολικοῦ Ὠδικοῦ χοροῦ. Διδακτικὴ τῆς μελωδίας. Παιδαγωγικὰ ἄσματα μεθ' ὑποδειγματικῶν διδασκαλιῶν. Πρακτικαὶ ἀσκήσεις δοκίμων.

Τετράχορδον

Ἀσκήσεις ἐπὶ μέρους τοῦ τόξου (βάσις, κορυφή, μέσον) Ἀσκήσεις ἐπὶ παρεστιγμένων ἡμίσεος καὶ τετάρτων. Ἀσκήσεις ἐπὶ χρωματικῶν ἡμιτονίων καὶ ἐπὶ τῆς χρωματικῆς κλίμακος τοῦ Σόλ. Ἀσκήσεις ἐπὶ τῶν Ἐλασσόνων κλιμάκων Λά καὶ Μι. Ἀσκήσεις ἐπὶ τῶν κλιμάκων μεζζονος Ρέ καὶ Ἐλάσσονος Σι. Ἀσκήσεις ἐπὶ τῶν μέτρων 3/8, 6/8. Ἀσκήσεις ἐπὶ τῶν κλιμάκων Λά μεζζονος καὶ Φά Ἐλάσσονος. Ἀσκήσεις ἐπὶ φθόγγων ἠνωμένων καὶ ἔπειτα χωρισμένων μετ' ἐναλλαγὴν τῶν χορδῶν. Ἀσκήσεις ἐπὶ τῆς Ἐλάσσονος Ρέ. Ἀσκήσεις ἐπὶ φθόγγων διακεκομμένων διὰ μιᾶς κινήσεως τοῦ τόξου. Ἀσκήσεις ἐπὶ τῶν κλιμάκων Μι μεζζον καὶ τῶν σχετικῶν αὐτῆς Ἐλασσόνων. Ἀσκήσεις ἐπὶ τριήκων μετ' ἐναλλαγῆς τῶν χορδῶν. Ἀσκήσεις ἐπὶ δεκάτων ἕκτων. Ἀσκήσεις ἐπὶ τῆς κλίμακος Μι καὶ μετὰ τῶν σχετικῶν αὐτῆς Ἐλασσόνων. Ἀσκήσεις ἐπὶ 8ων καὶ παρεστιγμένων καὶ ἴσων ἠνωμένων καὶ ἔπειτα χωρισμένων, μετὰ διαφοροὺς τρόπους τοῦ τόξου. Ἀσκήσεις συγκοπῶν καὶ καλλωπισμῶν. Ἀσκήσεις εἰς ὅλας τὰς Ἐλάσσοντας κλίμακας καὶ μεζζονας μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῶν ἀρπισμῶν. Στοιχειώδη γυμνάσματα ἐπὶ τῆς γ' θέσεως. Συστηματικὴ διὰ τοῦ βιβλίου μελέτη ἐπαρκοῦς ἀριθμοῦ σχολικῶν ἀσμάτων.

Μανδολῖνον

Δέκατα ἕκτα μετὰ ὅλας τὰς ρυθμικὰς μορφὰς εἰς μέτρα 2/4, 3/4, 4/4, 3/8 καὶ 6/8. Παρεστιγμένα ὄγδοα. Κλίμαξ μι μεζζον. Ἐπέρσεις (μακρὰ καὶ βραχεῖα).

Δέκατα ἕκτα καὶ ὀλίστημα τοῦ πλήκτρου. Κλίμαξ ντὸ δίσσις Ἐλάσσων. Κλίμακες Λά ὕφσεις μεζζον καὶ Φά Ἐλάσσων. Σι μεζζον καὶ Σόλ δίσσις Ἐλάσσων. Χρωματικὴ κλίμαξ τοῦ σόλ. Ἀσκήσεις ἀναγνώσεως ἐκ πρώτης ὄψεως. Συστηματικὴ μελέτη ἐπαρκοῦς ἀριθμοῦ σχολικῶν ἀσμάτων.

Ἐκκλησιαστικὴ Μουσικὴ

Διαρκὴ σημεία ἀλλοιώσεως. Χρωματικὰ τετράχορδα καὶ φθοραί, φθοραὶ ἑναρμονίου γένους. Εἰδικαὶ φθοραὶ. Θεωρία τῶν ἤχων. Ἄσματα ἐφαρμογῆς τῶν ἀνωτέρω κεφαλαίων. Ἀπολυτίκια, κοντάκια καὶ προσόμοια χρωματικοῦ γένους. Λειτουργικοὶ Ὕμνοι, ἰδιόμελα ὁκτώηχος.

ὥραι 3

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Συνέχεια τῶν ὧσων διδάσκονται ἐν τῇ Β'. τάξει ὥραι 3

VII. Τεχνικά.

ΤΑΞΙΣ Α'.

Α' Καλλιγραφία.

Ἐλευθέρη γραφὴ καὶ στρογγύλη—Ἀνάπτυξις τῆς ἀτομικῆς γραφῆς ἐκάστου μαθητοῦ εἰς τὸ ἀπλοῦν σύμμετρον καὶ εὐανάγνωστον—Ἡ γραφὴ ὡς μέσον διακοσμήσεως.

Β' Ἱγνογραφία.

Ἱγνογράφησις ἐπὶ τοῦ χάρτου διὰ μολυβίων μαύρων καὶ ἐγχρώμων καὶ ἐπὶ τοῦ πίνακος διὰ κιμωλιῶν λευκῶν καὶ ἐγχρώμων.

α) Διδασκαλία γεωμετρικοῦ σχεδίου ἐκ τοῦ φυσικοῦ καὶ ἀπὸ μνήμης ἀντικειμένων τῶν διαφόρων μαθημάτων, ἀνθρώπων καὶ ζώων ἐν στάσει καὶ κινήσει, ἀνθέων καὶ

καρπῶν κ.λ.π. β) Ἐλευθέρη ἐξ ἐφαρμογῆς παραμυθίων, μύθων, διηγημάτων, ἱστορημάτων, περιγραφῶν, συνθέσεων κ.λ.π.

Εὗρεσις τῶν τυπικῶν γραμμῶν καὶ σχηματοποιήσις τῶν Ἱγνογραφουμένων. Διακοσμητικὴ Ἱγνογραφία. Μελέτη τῆς Ἑλληνικῆς διακοσμητικῆς. γ) Χειροτεχνίαι διάφοροι μετὰ χάρτην, χαρτοκοπτικὴ, χαρτοκολλητικὴ, καλαθοπλεκτικὴ, χαρτοπλεκτικὴ.

Ἔργασαι διὰ χαρτονίου, κατασκευὴ γεωμετρικῶν στερεῶν.

Πλαστικὴ ἀντικειμένων τῆς φύσεως καὶ τῶν διαφόρων μαθημάτων. Ἀνάγλυφα. Ἀμμοπλαστικὴ Γυψοτεχνία. ὥραι 3.

ΤΑΞΙΣ Β'.

Α) Ἱγνογραφία ὡς ἐν τῇ Α' τάξει, ἐτι δέ :

α) Ὑδατογραφία ἐκ τοῦ φυσικοῦ, ἀπὸ μνήμης καὶ ἔλευθέρα καὶ β) στοιχεῖα προοπτικῆς.

Β) Χειροτεχνία. Βιβλιοδετικὴ — Σχολικὴ ξυλοτεχνία. Ξυλογλυπτικὴ καὶ συρματοτεχνία. ὥραι 3.

Ὁρολόγιον Πρόγραμμα Διδασκομένων

ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΑΝΩΤ. ΕΚΚΛΗΣ. ΣΧΟΛΗΣ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ.

Μαθήματα	Τάξις Α'	Τάξις Β'	Τάξις Γ'
α) Θεολογικά	ὥραι	ὥραι	ὥραι
1. Εἰσαγωγή εἰς τὴν Π.Δ. μετὰ στοιχείων Ι. Γεωγραφίας καὶ βιβλ. Ἀρχαιολογίας.....	2	—	—
2. Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία.....	2	2	—
3. Ἑρμηνεία Παλ. Διαθήκης....	—	2	—
4. Εἰσαγωγή καὶ Ἑρμηνεία Καινῆς Διαθήκης.....	2	—	—
5. Ἑρμηνεία Καινῆς Διαθήκης...	—	2	2
6. Ἑρμηνεία Πατέρων.....	—	—	3
7. Πατρολογία.....	—	—	2
8. Λειτουργικὴ μετὰ στοιχείων Χριστ. Ἀρχαιολογίας.....	2	—	—
9. Δογματικὴ.....	—	2	2
10. Ὑμνολογία—Ἀγιολογία.....	—	—	2
11. Κατηχητικὴ.....	—	2	—
12. Ἀσκήσεις Κατηχητικῆς.....	—	—	1
13. Ἀπολογητικὴ.....	—	—	2
14. Ὁμιλητικὴ.....	—	1	—
15. Ἀσκήσεις ὁμιλητικῆς.....	—	—	2
16. Ποιμαντικὴ.....	—	—	2
17. Τυπικὸν καὶ ἀσκήσεις Τελεουργικῆς.....	—	—	1
β) Παιδαγωγικά			
1. Γενικὴ Παιδαγωγικὴ.....	2	1	—
2. Ἱστορία Παιδαγωγικῆς.....	2	—	—
3. Γενικὴ Διδακτικὴ.....	—	3	—
4. Εἰδικὴ διδακτικὴ.....	—	—	3
5. Διδακτικαὶ ἀσκήσεις καὶ Φροντιστήρια.....	—	4	4
γ) Ψυχολογία καὶ Φιλοσοφικά μαθήματα			
1. Γενικὴ Ψυχολογία.....	2	—	—
2. Εἰδικὴ ψυχολογία (Ψυχολογία Παιδὸς καὶ Ἑφήβου).....	—	2	—
3. Φιλοσοφικά.....	2	2	—
4. Χριστιανικὴ ἠθικὴ καὶ Χριστιανικὴ Κοινωνιολογία.....	—	—	3
δ) Μαθήματα Δημοσίου καὶ Ἐκκλησ. Δικαίου			
1. Ἀγωγή τοῦ Πολίτου μετὰ στοιχείων Δημοσ. Δικαίου καὶ πολιτ. Οἰκονομίας.....	2	—	—
2. Κανον. Ἐκκλησ. Δίκαιον....	—	—	2
3. Σχολικὴ Νομοθεσία.....	—	1	—

ε) Ἀρχαῖα-Νέα Ἑλληνικὴ Λογοτεχνία	4	2	2
στ) Ὑγιεινὴ καὶ σωματολογία παιδὸς πρῶται βοήθειαι	1	1	-
ζ) Εἶναι γλῶσσαι (Γαλλικὰ ἢ Ἀγγλικά ἢ Γερμανικά)	2	2	2
η) Γεωπονικά (Στοιχεῖα Γεωπονίας καὶ Ζωοτεχνίας)	2	2	-
θ) Φυσιογνωστικά	2	2	-
ι) Μουσικὴ (Ἐκκλησ. Μουσικὴ Ἐνόργανος Μουσικὴ Ὡδική)	4	3	3
ια) Τεχνικά (Καλλιγραφία -Χειροτεχνία-Ἱερογραφία)	3	3	-
ιβ) Γυμναστικὴ	2	1	1
Σύνολον ὥρων.....	38	40	39

Ἀρθρον 5.

ΤΑ ΑΝΩΤΕΡΑ ΕΚΚΛΗΣ. ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

Ἀρχαία Γλῶσσα καὶ Ἀρχαῖα κείμενα.

ΤΑΞΙΣ Α'.

Ὡραι 6.

1. Ἀνάγνωσις, ἐρμηνεία καὶ αἰσθητικὴ καὶ κριτικὴ ἀνάγνωσις ἀρχαίων κειμένων, ἰδίᾳ ἐκ τοῦ Πλουτάρχου (Ἠθικά, Βίοι Παράλληλοι) ἀποστολικοὶ πατέρες καὶ Ἐκκλησ. συγγραφεῖς.

2. Ἀσκήσεις εἰς τὴν ὀρθὴν χρῆσιν τῆς ἀπλῆς καθαρευούσης.

ΤΑΞΙΣ Β'

Ὡραι 6.

Ἀνάγνωσις, Ἐρμηνεία καὶ αἰσθητικὴ καὶ κριτικὴ ἀνάγνωσις ἀρχαίων κειμένων ἰδίᾳ ἐκ τοῦ Πλάτωνος (Πολιτεία-Νόμοι) καὶ Ἀριστοτέλους (Πολιτικά-Ἠθικά Νικομάχεια).

Φιλοσοφικά

ΤΑΞΙΣ Α'

Ὡραι 3.

Εἰσαγωγή εἰς τὴν ἀρχαίαν φιλοσοφίαν καὶ φιλοσοφίαν τῶν πατέρων.

Ἐννοια καὶ ἔργον τῆς Φιλοσοφίας. Φιλοσοφία καὶ Ἐπιστήμη. Φιλοσοφία καὶ Ὀρησκεία. Κλάδοι τῆς Φιλοσοφίας.

Γνώσιολογία. Ἡ γνῶσις. Τὸ Δυνατὸν τῆς γνώσεως καὶ σχετικαὶ θεωρίαι (δογματισμός, σκέψις, κριτικὴ θεωρία). Ἡ πηγὴ τῆς γνώσεως. Ἡ νόησις, ἡ ἐμπειρία τὸ συναίσθημα. Ἡ οὐσία τῆς γνώσεως καὶ αἱ σχετικαὶ θεωρίαι. Γνώσις πραγμάτων, γνῶσις προσώπων, γνῶσις ἐννοιῶν καὶ γνῶσις ἀξιών.

Στοιχεῖα αἰσθητικῆς. Ἡ φύσις τοῦ ὡραίου. Τὸ Ὠραῖον ἐν τῇ φύσει καὶ τῇ Τέχνῃ. Ἡ σχέσις τῆς Τέχνης πρὸς τὴν θρησκείαν καὶ ἠθικὴν. Ἡ Καλλιτεχνικὴ δημιουργία. Τὰ εἶδη τοῦ ὡραίου (τὸ ὑψηλόν, τὸ χαρίεν, τὸ κυρίως ὡραῖον, τὸ τραγικόν, τὸ κωμικόν). Ἡ διὰ τῆς Καλλιτεχνικῆς παραστάσεως ἐκφραστικὴ δύναμις τῶν ἰδεῶν καὶ ἀξιών.

Ἡ περὶ κόσμου θεωρία. Ἡ ἐνταξίς τῆς περὶ τοῦ Κόσμου καὶ τῆς ζωῆς θεωρίας εἰς τὴν περὶ θεοῦ θεωρίαν. Εἰσαγωγή καὶ Ἐρμηνεία Παλαιᾶς Διαθήκης μετὰ στοιχείων

Ἱερᾶς Γεωγραφίας καὶ βιβλικῆς Ἀρχαιολογίας,

ΤΑΞΙΣ Α'

Ὡραι 3.

Ὡς τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα διὰ τὴν πρώτην τάξιν τῆς Ἀνωτ. Ἐκκλησ. Σχολῆς Θεσσαλονίκης μετ' ἐρμηνείας τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἐκ τοῦ κειμένου τῶν Ο'.

Ἐρμηνεία Παλαιᾶς Διαθήκης.

ΤΑΞΙΣ Β'

Ὡραι 2.

Ὡς τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα διὰ τὴν δευτέραν τάξιν τῆς Ἀνωτέρας Ἐκκλησ. Σχολῆς Θεσσαλονίκης.

Εἰσαγωγή καὶ Ἐρμηνεία Καινῆς Διαθήκης.

ΤΑΞΙΣ Α'.

Ὡραι 3.

Ὡς τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα διὰ τὴν πρώτην τάξιν τῆς Ἀνωτέρας Ἐκκλησ. Σχολῆς Θεσσαλονίκης καὶ ἐκ τῆς διδασκομένης ὕλης εἰς τὴν Β' τάξιν τῆς Ἀνωτέρας Ἐκκλησ. Σχολῆς Θεσσαλονίκης, Ἐρμηνεία περικοπῶν ἐκ τοῦ Κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίου.

Ἐρμηνεία Καινῆς Διαθήκης.

ΤΑΞΙΣ Β'

Ὡραι 3.

Ἐρμηνεία περικοπῶν ἐκ τῶν πράξεων τῶν Ἀποστόλων ὡς ἐν τῇ Β' τάξει τῆς Ἀνωτέρας Ἐκκλησ. Σχολῆς Θεσσαλονίκης καὶ ἐρμηνεία τῶν ἐκλεκτοτέρων περικοπῶν ἐκ τῶν Ἐπιστολῶν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου καὶ ἐκ τῶν καθολικῶν ἐπιστολῶν.

Πατρολογία.

ΤΑΞΙΣ Α'

Ὡραι 2.

Ὡς τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα διὰ τὴν Τρίτην τάξιν τῆς Ἀνωτέρας Ἐκκλησ. Σχολῆς Θεσσαλονίκης.

Ἐρμηνεία Πατέρων.

ΤΑΞΙΣ Α'

Ὡραι 1.

Ἀνάγνωσις καὶ Ἐρμηνεία Ἐκλεκτῶν περικοπῶν ἐκ τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας (ἡ πρὸς Διόγνητον Ἐπιστολή, ἐκ τῶν ἐπιστολῶν Ἰγνατίου Ἀντιοχείας καὶ Πολυκάρπου Σμύρνης κλπ.).

ΤΑΞΙΣ Β'

Ὡραι 3.

Ἀνάγνωσις καὶ Ἐρμηνεία ἐξ ἔργων τοῦ Μ. Ἀθανασίου, Βασιλείου πρὸς νέους καὶ Ἐπιτάφιον, Χρυσόστομου λόγοι περὶ Ἱερωσύνης καὶ λόγος πρὸς Εὐτρόπιον ἐν λιμῷ καὶ αὐχμῷ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου συντακτήριος λόγος, Ἱεροῦ Φωτίου, Νικοδήμου, Μηνιάτη, Νικηφόρου Θεοτόκη καὶ Καλλινίκου.

Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία.

ΤΑΞΙΣ Α'.

Ὡραι 2.

Ἀπὸ τῆς Ἰδρύσεως τῆς Ἐκκλησίας μέχρι τοῦ σχίσματος, ἐξαιρουμένων τῶν τριῶν πρώτων αἰώνων.

ΤΑΞΙΣ Β'.

Ὡραι 2.

Ἀπὸ τοῦ σχίσματος μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων.

Δογματικὴ

ΤΑΞΙΣ Α'

Ὡραι 2.

Εἰσαγωγή εἰς τὴν Δογματικὴν αἰ πηγὰς τῆς Χριστιανικῆς πίστεως, ἡ περὶ Θεοῦ, Ἀγγέλων, Κόσμου καὶ ἀνθρώπων Ὁρθόδοξος Διδασκαλία.

ΤΑΞΙΣ Β'.

Ὡραι 2.

Τὸ ἀπολυτρωτικὸν ἔργον τοῦ Κυρίου κλπ. ὡς τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα διὰ τὴν τρίτην τάξιν τῆς Ἀνωτέρας Ἐκκλησ. Σχολῆς Θεσσαλονίκης.

Ἀπολογητικὴ

ΤΑΞΙΣ Β'

Ὡραι 2.

Ὡς τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα διὰ τὴν τρίτην τάξιν τῆς Ἀνωτέρας Ἐκκλησ. Σχολῆς Θεσσαλονίκης.

Κατηχητικὴ

ΤΑΞΙΣ Α'.

Ὡραι 2.

Ὡς τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα διὰ τὴν δευτέραν τάξιν τῆς Ἀνωτέρας Ἐκκλησ. Σχολῆς Θεσσαλονίκης.

Ἀσκήσεις Κατηχητικῆς

ΤΑΞΙΣ Β'.

Ὡραι 2.

Ὁμιλητικὴ

ΤΑΞΙΣ Α'

Ὡραι 2.

Ὡς τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα διὰ τὴν δευτέραν τάξιν τῆς Ἀνωτέρας Ἐκκλησ. Σχολῆς Θεσσαλονίκης.

Ἀσκήσεις Ὁμιλητικῆς

ΤΑΞΙΣ Β'

Ὡραι 2.

Ὡς τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα διὰ τὴν τρίτην τάξιν τῆς Ἀνωτέρας Ἐκκλησ. Σχολῆς Θεσσαλονίκης.

Τυπικὸν καὶ ἀσκήσεις τελετουργικῆς

ΤΑΞΙΣ Β'

Ὡραι 2

Ὡς τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα διὰ τὴν Τρίτην τάξιν τῆς Ἀνωτ. Ἐκκλησ. Σχολῆς Θεσσαλονίκης.

Ὑμνολογία - Ἀγιολογία

ΤΑΞΙΣ Α'

Ὡραι 2

Ὡς τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα διὰ τὴν Τρίτην τάξιν τῆς Ἀνωτ. Ἐκκλησ. Σχολῆς Θεσσαλονίκης.

Λειτουργικὴ μετὰ στοιχείων Χριστιανικῆς Ἀρχαιολογίας.

ΤΑΞΙΣ Α'

Ὡραι 2.

Ὡς τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα διὰ τὴν πρώτην τάξιν τῆς Ἀνωτέρας Ἐκκλησ. Σχολῆς Θεσσαλονίκης.

Χριστιανικὴ ἠθικὴ μετὰ στοιχείων Χριστιανικῆς Κοινωνιολογίας

ΤΑΞΙΣ Β'

Ὡραι 3

Ὡς τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα διὰ τὴν Τρίτην τάξιν τῆς Ἀνωτέρας Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς Θεσσαλονίκης.

Ποιμαντικὴ-Ἑνοριακὴ δράσις.

ΤΑΞΙΣ Β'

Ὡραι 4.

Ὡς τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα διὰ τὴν τρίτην τάξιν τῆς Ἀνωτέρας Ἐκκλησ. Σχολῆς Θεσσαλονίκης.

Κανονικὸν καὶ Ἐκκλησιαστικὸν Δίκαιον

ΤΑΞΙΣ Β'

Ὡραι 2.

Ὡς τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα διὰ τὴν τρίτην τάξιν τῆς Ἀνωτέρας Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς Θεσσαλονίκης.

Ἐκκλησιαστικὴ Μουσικὴ.

ΤΑΞΙΣ Α'

Ὡραι 2.

Θεωρητικὴ διδασκαλίᾳ τοῦ μαθήματος. Φωνητικαὶ ἀσκήσεις διὰ τὴν καθαρὰν ἐξαγγελίαν τῶν φθόγγων καὶ τὴν ὀρθὴν ἀπαγγελίαν. Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ θεωρητικὸν καὶ πρακτικὸν τῆς Ἐκκλησ. Μουσικῆς ἐν περιλήψει. Πρακτικὴ ἐκμάθησις τῶν διατονικῶν ἤχων. Ἀπολυτίκια κοντάκια ἐκφωνήσεις εἰσοδικά.

ΤΑΞΙΣ Β'

Ὡραι 2.

Θεωρητικὴ διδασκαλίᾳ τοῦ μαθήματος καὶ πρακτικὴ ἐκμάθησις τῶν χρωματικῶν καὶ ἐναρμονίων ἤχων. Ἀπολυτίκια, κοντάκια, ἐκφωνήσεις, εἰσοδικά. Ἀσματα ὅλων τῶν ἱερῶν τελετῶν τῆς Ἐκκλησίας, ὡς καὶ ὠρισμένα κατηχητικὰ τοιαῦτα.

Στοιχεῖα Ὑγιεινῆς καὶ Πρῶται Βοήθειαι.

ΤΑΞΙΣ Β'

Ὡραι 1.

Σωματολογία. Ἀτομικὴ Φυσιολογία καὶ Ὑγιεινὴ τῶν ὀργάνων καὶ συστημάτων τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος.

Περὶ ἀέρος, ὕδατος, ἐδάφους, διατροφῆς, ἐνδυμασίας καὶ κατοικίας τοῦ ἀνθρώπου.

Μικροβιολογία, λοιμώδη νοσήματα (Μικρόβια, τρόπος μεταδόσεως λοιμωδῶν νόσων, προφύλαξις, ἐμβολιασμοί, ἀπολύμανσις) μετ' ἐπιδείξεων καὶ κατὰ τὸ δυνατόν ἐφαρμογῶν.

Περὶ νεκροταφείων.

Νοσηλευτικὴ: Περιποιήσις πασχόντων ἐκ λοιμωδῶν νόσων. Αἱ πρῶται βοήθειαι πάσης μορφῆς. Πρόχειρον Φαρμακείον.

Στοιχεῖα Γεωπονίας καὶ Ζωοτεχνίας.

ΤΑΞΙΣ Α'

Ὡραι 1.

Στοιχεῖα Γεωπονίας.

Ὁ Ἀνθόκηπος καὶ λαχανόκηπος. Τὰ κυριώτερα τῶν ἐν Ἑλλάδι καλλιεργουμένων καλλωπιστικῶν φυτῶν, φυτῶν καὶ λαχανικῶν, καλλιέργεια, περιποίησις καὶ παρακολούθησις αὐτῶν ἐν τῷ φροντιστηρίῳ καὶ τῷ κήπῳ αὐτοῦ.

Στοιχεῖα Ζωοτεχνίας:

Πτηνοτροφία, μελισσοκομία, συροτροφία καὶ κοινιλοτροφία εἰς τὰς σχετικὰς ἐγκαταστάσεις τοῦ Φροντιστηρίου.

ΤΑΞΙΣ Β'

Ὡραι 1.

Στοιχεῖα Γεωπονίας:

Ὁ δενδρόκηπος. Τὰ συνθέστερα ὀπωροφόρα δένδρα, καλλιέργεια, περιποίησις καὶ παρακολούθησις αὐτῶν ἐν τῷ κήπῳ τοῦ φροντιστηρίου. Καλλιέργεια καὶ περιποίησις τῆς ἐλαίας, τῶν δημητριακῶν τῆς ἀμπέλου.

Στοιχεῖα Ζωοτεχνίας:

Ἐκτροφή, περιποίησις καὶ βελτίωσις τῶν κυριωτέρων κρεωπαραγωγῶν καὶ γαλακτοτρόφων ζώων εἰς τὰς σχετικὰς ἐγκαταστάσεις τοῦ Φροντιστηρίου—Γαλακτοκομία.

Ξένη Γλῶσσα.

(Γαλλικὴ ἢ Ἀγγλική)

Ὡραι 3

ΤΑΞΙΣ Α'

α) Γαλλικά.

Ἀσκήσις εἰς τὸ Γαλλιστὶ διχλέγεσθαι καὶ γράφειν ἐπὶ θεμάτων λαμβανομένων ἐκ τῆς ζωῆς τοῦ Φροντιστηρίου. Ἀνάγνωσις ἐκλεκτῶν διηγημάτων καὶ λυρικῶν ποιημάτων.

ΤΑΞΙΣ Β'

Ὡραι 2

Ὡς καὶ ἐν τῇ πρώτῃ τάξει.

ἢ β) Ἀγγλικά.

Ὡραι 3

ΤΑΞΙΣ Α'

1. Φωνητικαὶ καὶ συλλαβιστικαὶ ἀσκήσεις ἐπὶ λέξεων καὶ φράσεων ἐξ ἀμέσου ἐποπτικῆς διδασκαλίας (5-6) μαθήματα.

2. Ἀνάγνωσις καὶ Ἑρμηνεία φράσεων καὶ ἀπλουστάτων περιγραφῶν καὶ διηγήσεων ἐξαγομένων ἐξ ἀμέσου καὶ ἐποπτικῆς διδασκαλίας καὶ ἀναφερομένων εἰς τὴν ζωὴν τοῦ Φροντιστηρίου μετὰ σχετικῶν πρὸς τὴν ὕλην ταύτην ἀναγνωσμάτων. Ἀπομνημόνευσις τῶν ἐκάστοτε ἀπαντωσῶν νέων λέξεων καὶ φράσεων. Τὰ πρὸς σχηματισμὸν ἀπλοῦ λόγου ἀπαραίτητα ἐκ τοῦ τυπικοῦ τῆς γραμματικῆς καὶ τοῦ συντακτικοῦ ἐξαχόμενα ἐκ τῶν ἐκάστοτε ἀναγινωσκομένων. Ἀσκήσεις εἰς τὸ γράφειν.

ΤΑΞΙΣ Β'

Ὡραι 2

Ὡς καὶ ἐν τῇ πρώτῃ τάξει.

Νεοελληνικά.

(Ἐκθέσεις καὶ Νεοέλληνες συγγραφεῖς)

ΤΑΞΙΣ Α'

Ὡραι 2

Σύντομος εἰσαγωγὴ εἰς τὴν Νεοελληνικὴν λογοτεχνίαν. Ἡ θρησκεία ἐν τῇ Νεοελληνικῇ Πεζογραφίᾳ καὶ ποιήσει. Ἀνάγνωσις καὶ κριτικὴ ἀνάλυσις ἐκλεκτῶν ἔργων (πεζογραφημάτων καὶ ποιημάτων) τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων λογοτεχνῶν, σχετικῶν πρὸς τὸν θρησκευτικὸν βίον τοῦ ἔθνους καὶ τῆς Ἐκκλησίας (Κοραῖς, Παπαδιαμάντης, Μωραϊτίδης κλπ.).

Ἀνάγνωσις καὶ ἐπεξεργασία ἐκλεκτῶν μεταφράσεων διασήμων λογοτεχνῶν καὶ δὴ θρησκευτικοῦ περιεχομένου.

Συνθέσεις πρὸς τὰ ἀνωτέρω θέματα.

Ἀσκήσις εἰς τὴν ὀρθὴν χρῆσιν τῆς ἀπλῆς καθαρευούσης. Σύνταξις ἀναφορῶν καὶ διαφόρων Ἐκκλησ. ἐγγράφων.

ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΩΤΕΡΩΝ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΩΝ.

Μαθήματα

Τάξις Α'

Τάξις Β'

1. Ἀρχαῖα Γλῶσσα καὶ Ἀρχαῖα κείμενα

6

6

2. Εἰσαγωγὴ καὶ Ἑρμηνεία Πλ. Διαθήκης μετὰ στοιχείων ἱερῆς Γεωγραφίας καὶ Βιβλικῆς Ἀρχαιολογίας.

3

3. Ἑρμηνεία Παλαιᾶς Διαθήκης ...	—	2
4. Εἰσαγωγή καὶ Ἑρμηνεία Καινῆς Διαθήκης	3	—
5. Ἑρμηνεία Καινῆς Διαθήκης.....	—	3
6. Πατρολογία.....	2	—
7. Ἑρμηνεία Πατέρων	1	3
8. Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία	2	2
9. Δογματικὴ	2	2
10. Ἀπολογητικὴ.....	—	2
11. Κατηχητικὴ	2	—
12. Ἀσκήσεις Κατηχητικῆς.....	—	2
13. Ὀμιλητικὴ	2	—
14. Ἀσκήσεις ὁμιλητικῆς	—	2
15. Τυπικὸν καὶ ἀσκήσεις Τελετουργικῆς	—	2
16. Ὑμνολογία—Ἀγιολογία	2	—
17. Λειτουργικὴ μετὰ στοιχείων Χριστιανικῆς Ἀρχαιολογίας	2	—
18. Χριστιανικὴ ἠθικὴ καὶ Χριστιανικὴ Κοινωνιολογία.....	—	3
19. Ποιμαντικὴ ἐνοριακὴ δρᾶσις ...	—	4
20. Φιλοσοφικά	3	—
21. Κανονικὸν καὶ Ἐκκλ. Δίκαιον ...	—	2
22. Ἐκκλησιαστικὴ Μουσικὴ	2	2
23. Στοιχεῖα Ὑγιεινῆς καὶ πρῶται βοήθειαι	—	1
24. Στοιχεῖα Γεωπονίας καὶ Ζωοτεχνίας	1	1
25. Ξένη Γλῶσσα (Γαλλικὰ ἢ Ἀγγλικὰ).....	3	2
26. Νεοελληνικὰ (ἐκθέσεις καὶ Νεοέλληνες συγγραφεῖς)	2	—
Σύνολον ὥρων	38	41

*Ἀρθρον 6.

ΕΞΕΤΑΞΙΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΩΝ

Ἀγία Γραφή.

α) Ἱστορία Παλαιᾶς Διαθήκης

ΤΑΞΙΣ Α'

ὥραι 3

Μέρος Α'. Ἡ πρώτη ἀποκάλυψις τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ δημιουργίᾳ τοῦ κόσμου α) ὁ Θεὸς δημιουργὸς τοῦ κόσμου, β) ὁ Θεὸς δημιουργὸς τοῦ ἀνθρώπου, γ) ὁ θεῖος προορισμὸς τοῦ ἀνθρώπου, δ) ἡ πτώσις τοῦ ἀνθρώπου καὶ αἱ δεινὰ συνέπειαι αὐτῆς, ε) ἡ δοθεῖσα πρώτη πρὸς τοὺς ἐκπεσόντας Γενάρχας ἐπαγγελία ἢ τὸ Πρωτοευαγγέλιον τῆς ἐν Χριστῷ ἀποκαλύψεως.

Μέρος Β'. α) Ἡ δευτέρα ἀποκάλυψις τοῦ Θεοῦ. Παρασκευή τοῦ ἀνθρωπίνου γένους πρὸς ἀπολύτρωσιν.

Περίοδος Α'. Πατριάρχαι—περίοδος Β'. Μωϋσῆς. Νόμος παιδαγωγῶν εἰς Χριστόν. Περίοδος Γ'. Κριταί—περίοδος Δ'. Βασιλεῖς. Προφῆται. Συντομωτάτη ἐξέτασις τῆς θρησκευτικῆς καὶ ἠθικῆς κατστάσεως τοῦ κόσμου πρὸ τῆς ἱστορικῆς ἐμφανίσεως τοῦ Ἰσραήλ.

Ἐν ἐκάστη τῶν εἰρημένων περιόδων θὰ ἐκτίθενται τὰ διακρίνοντα αὐτὴν χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα καὶ πρὸ παντὸς ἐκείνα, διὰ τῶν ὁποίων ἐξαίρεται ἡ θεία Πρόνοια καὶ σημειοῦται ἡ βαθμιαία πρόοδος πρὸς ἀπολύτρωσιν διὰ τῆς γνώσεως τοῦ Θεοῦ, τῆς ἀληθοῦς λατρείας αὐτοῦ, ἀμα δὲ καὶ αἱ περὶ Μεσσίου καὶ τοῦ ἀπολυτρωτικοῦ αὐτοῦ ἔργου ἰδέαι, ὡς καὶ αἱ θρησκευτικαὶ καὶ ἠθικαὶ ἀτέλειαι, αἵτινες κατέστησαν ἀναγκαίαν τὴν ἔλευσιν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Τῆς ὅλης ὕλης προτάσσεται συντομωτάτη εἰσαγωγή εἰς τὴν Παλαιὰν Διαθήκην (Διασάφεισι δρου Παλ. Διαθήκης, βιβλία, συγγραφεῖς, γνησιότης, χρόνος, τόπος, ἀξία, σπουδαιότης Παλ. Διαθήκης). Ἰδύνουσα γραμμὴ κατὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Ἱστορίας τῆς Παλ. Διαθήκης, ἡ ἀποκάλυψις τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ δημιουργίᾳ τοῦ Κόσμου καὶ ἡ διὰ τῶν μεγάλων προσωποποιήτων τῆς,

ὡς φορέων καὶ ὀργάνων τῶν βουλῶν Αὐτοῦ ἐτοιμαζομένη λύτρωσις τοῦ ἐκπεσόντος ἀνθρωπίνου γένους.

β) Ἱστορία Καινῆς Διαθήκης.

ΤΑΞΙΣ Β'

ὥραι 3

α) Ὁ Βίος καὶ ἡ δρᾶσις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ μετ' ἀναγνώσεως καὶ ἐρμηνείας σχετικῶν περικοπῶν ἐκ τῶν συνοπτικῶν Εὐαγγελίων καὶ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ἰωάννου ἀναφερομένων εἰς τὰ γεγονότα ταῦτα.

β) Ἱστορία τοῦ Βίου καὶ Ἔργου τῶν Ἀποστόλων μετ' ἀναγνώσεως σχετικῶν περικοπῶν ἐκ τῶν βιβλίων τῶν πράξεων τῶν Ἀποστόλων ἀναφερομένων εἰς τὰ γεγονότα ταῦτα.

Ἐν τῇ διατάξει τῆς ὕλης δέον νὰ τηρῆται ἡ χρονολογικὴ σειρὰ τῶν γεγονότων. Ἡ μετὰ βᾶσις ἀπὸ τῆς μιᾶς ἐνότητος εἰς τὴν ἄλλην δέον νὰ εἶναι ὁμαλὴ φυσικὴ καὶ ἀβίαστος. Ἐκαστον τμήμα πολλῶν μεθοδικῶν ἐνοτήτων δέον νὰ ἀπαρτίζη ἐνιαῖον τι ὅλον καὶ συνδέεται ἀρμονικῶς πρὸς τὴν ὅλην ὕλην. Τῆς ὅλης ὕλης προτάσσεται σύντομος εἰσαγωγή εἰς τὴν Καινὴν Διαθήκην ἐν ἣ ἐκτίθεται συντόμως ἡ θρησκευτικὴ καὶ ἡ ἠθικὴ κατὰστασις τοῦ κόσμου πρὸ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἑρμηνεύεται ὁ ὅρος τῆς Καινῆς Διαθήκης καὶ ἐξετάζονται ἐν γενικωτάταις γραμμαῖς τὰ βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης. Ἰδύνουσα γραμμὴ κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἱστορίας τῆς Καινῆς Διαθήκης ἡ ἐν Χριστῷ πλήρης ἀποκάλυψις τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ θελήματος Αὐτοῦ εἰς τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἡ λύτρωσις αὐτῶν.

γ) Παλαιὰ Διαθήκη.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

ὥραι 2

Ἀνάγνωσις καὶ Ἑρμηνεία ἐκλεκτῶν περικοπῶν ἐκ τῶν ἱστορικῶν καὶ διδασκτικῶν βιβλίων τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης καὶ δὴ τῶν ἀναγιγνωσκομένων εἰς τὰς Ἱερὰς Ἀκολουθίας.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

ὥραι 3

Ἀνάγνωσις καὶ Ἑρμηνεία ἐκλεκτῶν περικοπῶν ἐκ τῶν ποιητικῶν καὶ προφητικῶν βιβλίων τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης καὶ δὴ ἐκ τῶν ἀναγιγνωσκομένων εἰς τὰς Ἱερὰς Ἀκολουθίας.

ΤΑΞΙΣ Ε'.

ὥραι 3

Ὡς τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα διὰ τὴν (Α) πρώτην τάξιν τῶν Ἀνωτέρων Ἐκκλησιῶν Φροντιστηρίων.

ΤΑΞΙΣ ΣΤ'.

ὥραι 2

Ἀνάγνωσις καὶ Ἑρμηνεία ἐκλεκτῶν περικοπῶν ἐκ τῶν ποιητικῶν καὶ προφητικῶν βιβλίων τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης καὶ δὴ ἐκ τῶν ἀναγιγνωσκομένων εἰς τὰς Ἱερὰς Ἀκολουθίας.

δ) Καινὴ Διαθήκη.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

ὥραι 2

Ἡ διδασκαλία τοῦ Ἰησοῦ ἐξ ἀναγνώσεως καὶ ἐρμηνείας τῶν Εὐαγγελίων.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

ὥραι 3

Ἀνάγνωσις καὶ Ἑρμηνεία ἐκλεκτῶν περικοπῶν ἐκ τοῦ βιβλίου πράξεων τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου.

ΤΑΞΙΣ Ε'.

ὥραι 3

Ὡς τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα διὰ τὴν πρώτην (Α') τάξιν τῶν Ἀνωτέρων Ἐκκλησιῶν Φροντιστηρίων.

ΤΑΞΙΣ ΣΤ'.

ὥραι 3

Ὡς τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα διὰ τὴν (Β') δευτέραν τάξιν τῶν Ἀνωτέρων Ἐκκλησιῶν Φροντιστηρίων.

ε) Ἑρμηνεία Πατέρων

ΤΑΞΙΣ Δ'. ὥραι 2

Ἀνάγνωσις καὶ ἑρμηνεία περικοπῶν ἐκ τῶν ἐκλεκτοτέρων ἔργων, λόγων καὶ ὁμιλιῶν τῶν πατέρων τῆς Ἐκκλησίας.

ΤΑΞΙΣ Ε'. ὥραι 1

Ὡς τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα διὰ τὴν (Α') πρώτην τάξιν τῶν Ἀνωτέρων Ἐκκλησ. Φροντιστηρίων.

ΤΑΞΙΣ ΣΤ'. ὥραι 3

Ὡς τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα διὰ τὴν (Β') δευτέραν τάξιν τῶν Ἀνωτέρων Ἐκκλησ. Φροντιστηρίων.

στ) Ὑμνολογία — Ἀγιολογία.

ΤΑΞΙΣ Δ'. ὥραι 1

Ἀπολυτίκια τῶν ὁκτῶ ἡχῶν, κοντάκια, καθίσματα τῶν Δεσποτικῶν καὶ Θεομητορικῶν ἑορτῶν καὶ τῶν ἑορτῶν τῶν Ἀγίων ἐκ τῶν μᾶλλον κοινοχρήστων προΐοντων τῆς Ὑμνολογίας τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐν συνδυασμῷ πρὸς συντόμους προσευχὰς πρὸ τῆς θείας μεταλήψεως καὶ μετὰ τὴν θείαν μετάληψιν — ἀναστάσιμα.

ΤΑΞΙΣ Ε'. ὥραι 3

Ὡς τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα διὰ τὴν τρίτην τάξιν τῆς Ἀνωτ. Ἐκκλησ. Σχολῆς Θεσσαλονίκης καὶ τῆς Α' τάξεως τῶν Ἀνωτέρων Ἐκκλησ. Φροντιστηρίων.

ζ) Πατρολογία.

ΤΑΞΙΣ Ε'. ὥραι 2

Ὡς τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα διὰ τὴν Τρίτην τάξιν τῆς Ἀνωτ. Ἐκκλησ. Σχολῆς Θεσσαλονίκης καὶ τῆς Α' τάξεως τῶν Ἀνωτ. Ἐκκλησιαστικῶν Φροντιστηρίων.

η) Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία.

ΤΑΞΙΣ Δ'. ὥραι 2

Ἀπὸ τῆς ιδρύσεως τῆς Ἐκκλησίας μέχρι τῆς πρώτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου μετ' ἀναγνώσεως περικοπῶν σχετικῶν πρὸς τὴν ὕλην ἐκ τῶν πράξεων τῶν ἀποστόλων καὶ ἐκ τῶν ἔργων τοῦ Ἰουστίνου Ἰγνατίου καὶ τῶν ἄλλων Ἐκκλησ. συγγραφέων τῆς περιόδου ταύτης.

ΤΑΞΙΣ Ε' ὥραι 2

Ἀπὸ τῆς πρώτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου μέχρι τοῦ σχίσματος.

ΤΑΞΙΣ ΣΤ'. ὥραι 2

Ἀπὸ τοῦ σχίσματος μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων.

θ) Δογματική.

ΤΑΞΙΣ Ε'. ὥραι 2

Ὡς τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα διὰ τὴν πρώτην (Α') τάξιν τῶν Ἀνωτ. Ἐκκλησ. Φροντιστηρίων.

ΤΑΞΙΣ ΣΤ'. ὥραι 2

Ὡς τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα διὰ τὴν (Β') δευτέραν τάξιν τῶν Ἀνωτ. Ἐκκλησ. Φροντιστηρίων.

ι) Λειτουργικὴ μετὰ στοιχείων Χριστιανικῆς ἀρχαιολογίας.

ΤΑΞΙΣ Ε'. ὥραι 2

Ὡς τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα διὰ τὴν πρώτην (Α') τῆς Ἀνωτ. Ἐκκλησ. Σχολῆς Θεσσαλονίκης καὶ τὴν (Α') πρώτην τάξιν τῶν Ἀνωτ. Ἐκκλησ. Φροντιστηρίων.

ια) Ἀπολογητική.

ΤΑΞΙΣ ΣΤ'. ὥραι 2

Ὡς τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα διὰ τὴν (Γ') τρίτην τάξιν τῆς Ἀνωτ. Ἐκκλησ. Σχολῆς Θεσσαλονίκης καὶ τῶν Ἀνωτέρων Ἐκκλησιαστικῶν Φροντιστηρίων.

ιβ) Κατηχητική.

ΤΑΞΙΣ Ε'. ὥραι 2

Ὡς τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα διὰ τὴν (Β') δευτέραν τάξιν τῆς Ἀνωτ. Σχολῆς Θεσσαλονίκης καὶ τὴν (Α') πρώτην τάξιν τῶν Ἀνωτ. Ἐκκλησ. Φροντιστηρίων.

ιγ) Ἀσκήσεις Κατηχητικῆς.

ΤΑΞΙΣ ΣΤ'. ὥραι 2

ιδ) Ὁμιλητική.

ΤΑΞΙΣ Ε'. ὥραι 2

Ὡς τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα διὰ τὴν (Β') δευτέραν τάξιν τῆς Ἀνωτ. Ἐκκλησ. Σχολῆς Θεσσαλονίκης καὶ τὴν (Α') πρώτην τάξιν τῶν Ἀνωτ. Ἐκκλησ. Φροντιστηρίων.

ιε) Ἀσκήσεις Ὁμιλητικῆς.

ΤΑΞΙΣ ΣΤ'. ὥραι 2

ιστ) Τυπικὸν καὶ ἀσκήσεις τελετουργικῆς.

ΤΑΞΙΣ ΣΤ'. ὥραι 2

Ὡς τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα διὰ τὴν τρίτην (Γ') τάξιν τῆς Ἀνωτ. Ἐκκλησ. Σχολῆς Θεσσαλονίκης καὶ τὴν (Β') δευτέραν τάξιν τῶν Ἀνωτ. Ἐκκλησ. Φροντιστηρίων.

ιζ) Χριστιανικὴ ἠθικὴ καὶ χριστιανικὴ

Κοινωνιολογία.

ΤΑΞΙΣ ΣΤ'. ὥραι 3

Ὡς τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα διὰ τὴν τρίτην (Γ') τάξιν τῆς Ἀνωτ. Ἐκκλησ. Σχολῆς καὶ τὴν (Β') δευτέραν τάξιν τῶν Ἀνωτέρων Ἐκκλησιαστικῶν Φροντιστηρίων.

ιη) Ποιμαντικὴ καὶ Ἑνοριακὴ δρᾶσις

ΤΑΞΙΣ ΣΤ'. ὥραι 4

Ὡς τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα διὰ τὴν τρίτην (Γ') τάξιν τῆς Ἀνωτ. Ἐκκλησ. Σχολῆς Θεσσαλονίκης καὶ τὴν (Β') τάξιν τῆς Ἀνωτ. Ἐκκλησ. Φροντιστηρίων.

Κανονικὸν καὶ Ἐκκλησιαστικὸν Δίκαιον.

ΤΑΞΙΣ ΣΤ'. ὥραι 2

Ὡς τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα διὰ τὴν τρίτην (Γ') τάξιν τῆς Ἀνωτ. Ἐκκλησ. Σχολῆς Θεσσαλονίκης καὶ τὴν (Β') δευτέραν τάξιν τῶν Ἀνωτ. Ἐκκλησ. Φροντιστηρίων.

Μουσικὴ (Ἐκκλησ. — Βυζαντινὴ)

ΤΑΞΙΣ Α'. ὥραι 2

α) Φωνητικαὶ ἀσκήσεις διὰ τὴν καθαρὰν ἐξαγγελίαν τῶν φθόγγων μετὰ ρυθμοῦ, τονικῆς ἀκριβείας καὶ σεμνοῦ ὅφους ὡς καὶ διὰ τὴν ὀρθὴν ἀπαγγελίαν. Πρακτικὴ ἐκμάθησι ἀπλῶν ἔκκλησ. Ὑμνων ὡς καὶ τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου — τὸν Δεσπότην — τὸν εὐλογοῦντα. Τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ καὶ τοῦ Ναοῦ τῆς Σχολῆς. Τὰ ὁκτῶ ἀναστάσιμα ἀπολυτίκια. Τὰ ἀπολυτίκια καὶ τὰ κοντάκια τῶν μεγάλων ἑορτῶν. Σύντομος δοξολογία. Τὰ εὐκολώτερα ἄσματα τῆς λειτουργίας, ἀντίφωνα λειτουργικά, τὰ εἰσοδικὰ τῶν Μεγάλων Δεσποτικῶν ἑορτῶν, ἄσματα τινα τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς (λειτουργίας προηγιασμένων, ἀκαθίστου Ὑμνου, Μεγάλης ἐβδομάδος).

β) Τινὲς ἐκ τῆς διδασκουμένης Ὡδικῆς εἰς τὴν ἀντίστοιχον τάξιν τοῦ Γυμνασίου.

Αἱ ὥραι τοῦ προγράμματος τοῦ μαθήματος τῆς Ἐκκλησ. Μουσικῆς προσρίζονται κυρίως διὰ τὴν θεωρητικὴν διδασκαλίαν του, ἥ δὲ πρακτικὴ ἀσκήσις τῶν μαθητῶν εἰς τὸ μέρος διὰ τῆς παρασημαντικῆς εἰς ἐλευθέρας ὥρας.

ΤΑΞΙΣ Β'. ὥραι 2

α) Θεωρητικὴ ὕλη. Ὁρισμὸς Μουσικῆς — Ὁρισμὸς Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς Ὡχος — Φθόγγος, ὕψος φθόγγων, διάρκειαι φθόγγων — Εντασις — ποιὸν ὀνόματα φθόγγων — χα-

ρακτῆρες τῆς ποσότητος καὶ διαίρεσις αὐτῶν. Τὸ ἐνωτικὸν σημεῖον, ὑψή-μαρτυρία-σμεῖα μαρτυριῶν καὶ διατονικῶν φθόγγων—διατονικαὶ φθοραὶ-κλίμαξ. Κλίμαξ ἐκ τοῦ Νη Ἐφαρμογὴ τῶν φθόγγων ἐπὶ τῶν χαρακτηρῶν τῆς ποσότητος—ρυθμικὴ ἀνάγνωσις—Μελωδικὴ ἀνάγνωσις (παρὰ-λαχῇ). Ρυθμὸς-μέτρον-ρυθμικαὶ κινήσεις—εἰς μέτρα δύο χρόνων, τριῶν, τεσσάρων (ρυθμὸς δύσημος, τρίσημος, τετράσημος). Γυμνάσματα συνεχοῦς κινήσεως τῶν φθόγγων (διαστήματα δευτέρας) περὶ τῶν τριῶν ἰσοδυνάμων χαρακτηρῶν τῆς συνεχοῦς ἀναβάσεως καὶ τῆς διαφορᾶς αὐτῶν ἀπὸ ἀπόψεως γραφῆς καὶ ἐκτελέσεως. Γυμνάσματα μετὰ φθόγγους βαρυτέρους τῆς βάσεως τῆς κλίμακος. Σιωπαὶ ἢ παύσεις, ἐνὸς δύο καὶ τριῶν χρόνων. Χαρακτῆρες τοῦ χρόνου καὶ διαίρεσις αὐτῶν. Χαρακτῆρες αὐξάνοντες τὸν χρόνον. Σχετικὰ Γυμνάσματα (Ἀπλὰ ἄσματα ἐφαρμογῆς (μικρὰ προσευγαὶ) κατὰ παραλλαγὴν καὶ μέλος (Μουσικὴ μετὰ λέξεων) Σύνθετοι χαρακτηρῆς τῆς ποσότητος. Γυμνάσματα ὑπερβατικῆς κινήσεως τῶν φθόγγων (διαστήματα 3ης, 4ης, 5ης, 6ης, 7ης καὶ 8ης) μετὰ σχετικῶν μικρῶν ἁσμάτων ἐφαρμογῆς. Χαρακτῆρες τοῦ χρόνου διαιροῦντες τὸν χρόνον. Σχετικὰ Γυμνάσματα—Εἰς ἐφαρμογὴν τῆς διδασκαλίας θεωρητικῆς ὕλης ἐκμάθησις ἁσμάτων ἐκ τοῦ συντόμου εἰρμολογικοῦ μέλους, ἀπολυτικῶν εἰς ἕχον πλάγιον.

Ἐκ τῆς Ὡδικῆς τῆς ἀντιστοίχου τάξεως τοῦ Γυμνασίου.

ΤΑΞΙΣ Γ'

Ὡραι 2.

Θεωρητικὴ ὕλη. Ἐπανάληψις γυμνασμάτων μετὰ γοργὸν καὶ συνεχὲς ἐλαφρόν. Σιωπαὶ ἢ παύσεις καὶ γοργὰ, παῦσις ἡμίσεος χρόνου. Χρονικὴ ἀξία χαρακτηρῶν μετὰ γοργὸν ὅταν προηγῇται αὐτοῦ χαρακτηρῶν μετὰ κλάσμα (ρυθμικὴ μορφή ἀντίστοιχος περιστρεφόμενος τετάρτου καὶ ἐνὸς ὀγδόου τῆς εὐρωπαϊκῆς Μουσικῆς (Γυμνάσματα μετὰ δίγορον καὶ τρίγορον μετὰ σχετικῶν μικρῶν ἁσμάτων. Χαρακτῆρες τοῦ χρόνου διαιροῦντες καὶ αὐξάνοντες τὸν χρόνον. Γυμνάσματα μετὰ ἀργόν, διπλασιαζόμενον ἀργόν καὶ τριπλασιαζόμενον ἀργόν. Χαρακτῆρες τῆς ἐκφράσεως ἢ ποιότητος γενικῶς. Γυμνάσματα καὶ μουσικαὶ φράσεις μετὰ βαρεῖαν, ὁμαλὴν—ψηφιστῶν, σύνδεσμον, ἢ ἕτερον, ἀντίκένωμα καὶ ἐνδόφωνον. Ἡ πεταστὴ ὡς χαρακτηρῶν ποιότητος, ὑπὸ ἴσον. Σημεῖα ἀλλοιώσεως (ὑφεςις δίεςις). Γυμνάσματα καὶ ἄσματα ἐφαρμογῆς, περὶ τῶν δύο τετραχόρδων τῆς διατονικῆς κλίμακος ἐκ τοῦ Νη. Οἱ τρεῖς φυσικοὶ διατονικοὶ τόνοι. Κλίμαξ κατὰ τριφωνίαν. Ἐπανάληψις κεφαλαίου περὶ διατονικῶν φθορῶν καὶ μαρτυριῶν. Περί ἤχων. Τὰ συστατικὰ τῶν ἤχων (ἀπήχημα, κλίμαξ, δεσπόζοντες φθόγγοι, καταλλήξεις. Τὰ τρία γένη (διατονικόν, χρωματικόν καὶ ἑναρμόνιον). Τὰ τρία εἶδη τοῦ μέλους (Εἰρμολογικόν, στιχηραρικόν καὶ παπαδικόν). Συστήματα. Μεταγραφή ἐκ τῆς Βυζαντινῆς εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν σημειογραφίαν εὐκόλων (μικρῶν ἁσμάτων).

Πρακτικὴ ὕλη. Τὸ εἰρμολογικὸν καὶ στιχηραρικὸν ἄσματα τῶν τεσσάρων διατονικῶν ἤχων. Πρώτου, πλαγίου πρώτου, τετάρτου καὶ πλαγίου τετάρτου, πλὴν τῶν ἑωθινῶν καὶ τινῶν δυσκόλων μελῶν, ἐκ δὲ τῶν λοιπῶν ἤχων τῶν χρωματικῶν (Β' καὶ πλαγίου Β') καὶ τῶν ἑναρμόνιων (Γ' καὶ βαρέος) μόνον τὰ κεκραγάρια καὶ τὰ πασαπνοάρια μετὰ τινῶν στιχηρῶν κατ' ἐκλογὴν.

ΤΑΞΙΣ Δ'

Ὡραι 2.

Θεωρητικὴ ὕλη. Στοιχειώδεις κανόνες Μουσικῆς ὀρθογραφίας μετὰ σχετικῶν γυμνασμάτων—Δυσκολώτεροι ρυθμικαὶ κινήσεις καὶ ἀσκήσεις—παρεστημιέναι γοργὰ καὶ παρεστημιέναι δίγοργα—χρωματικὰ τετράχορδα καὶ φθοραὶ τετράχορδα καὶ φθοραὶ ἑναρμόνιου γένους—Διαρκεῖς σημεῖα ἀλλοιώσεως—ἐπίστακτα μέλη—περὶ χροῶν—Διάκρισις φθορῶν καὶ χροῶν. Μεταγραφή.

Πρακτικὴ ὕλη. Τὰ εἰρμολογικὰ καὶ στιχηραρικὰ ἄσματα τῶν χρωματικῶν (Β καὶ πλαγίου Β) καὶ ἑναρμόνιων (Γ' καὶ βαρέος) ἤχων. Τὰ 11 ἑωθινὰ καὶ τὰ παραλειφθέντα ἐκ τῆς προηγουμένης τάξεως δυσκολώτερα ἄσματα τῶν 4 διατονικῶν ἤχων. Ἐκ τοῦ εἰρμολογικοῦ αἱ σύντομοι καταβασαίαι καὶ τινες ἐκ τῶν ἀργῶν κατ' ἐκλογὴν μετὰ τῶν εἰρμῶν τῆς Θ'

Ὡδῆς τῶν ψαλλομένων ἀντὶ τοῦ ἀξιὸν ἐστὶν κατὰ τὰς Δεσποτικὰς καὶ Θεομητορικὰς ἑορτάς. Ἀνοιξαντάρια »Φῶς Ἰλαρόν», λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου. Ἀκάθιστος Ὕμνος. Ἀσματα τοῦ Ἀγιασμοῦ, τοῦ γάμου, τῆς Βαπτίσεως καὶ τῆς νεκρωσίου ἀκολουθίας. Ἀσματα τινὰ τοῦ Μηναίου.

ΤΑΞΙΣ Ε'

Ὡραι 2.

Θεωρητικὴ ὕλη. Περί τῶν Μουσικῶν διαστημάτων ἐν ἐκτάσει. Περί διαίρεσεως τοῦ χρόνου, τοῦ παπαδικοῦ μέλους. Περί Μουσικῆς Ὀρθογραφίας. Διάκρισις τῶν διὰ τῆς φθορᾶς τοῦ Β' ἤχου ψαλλομένων ἁσμάτων τοῦ Δ', Β' καὶ πλαγίου Β' ἤχου. Σύγκρισις τῶν εἰρμολογικῶν καὶ στιχηραρικῶν μελῶν τοῦ Γ' καὶ τοῦ ἑναρμόνιου βαρέος ἤχου. Περί διατονικοῦ βαρέος. Περί ἔλξεως καὶ τῶν σημείων αὐτῆς. Περί ἤθους ἐν τῇ Μουσικῇ. Θέματα μουσικὰ μετὰ τεχνολογίας ἐπὶ παντὸς εἶδους μέλους. Ὁδηγίαι πρὸς χρῆσιν τοῦ τυπικοῦ. Περί τῶν διαφόρων ἴσων ἐν ἐκάστῳ ἤχῳ. Μεταγραφή.

Πρακτικὴ ὕλη. Χερουβικά καὶ κοινωνικά κατ' ἐκλογὴν. Ἀσματα τοῦ Μηναίου, τοῦ Τριωδίου, τῆς Μ. Ἐβδομάδος καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου, λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου, τοῦ Ἰακώβου, τῶν Προηγιασμένων. Παρακλητικοὶ κανόνες. Τὰ σύντομα προσόμοια. Τὰ Μεγάλα προκείμενα τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς—Ἀρχαῖα Βυζαντινὰ μέλη—Καθίσματα τῆς Μ. Ἐβδομάδος καὶ ἄλλα κατ' ἐκλογὴν.

ΤΑΞΙΣ ΣΤ'

Ὡραι 2.

Θεωρητικὴ ὕλη. Περί Μουσικῆς ὀρθογραφίας ἐν ἐκτάσει. Γραφὴ κατ' ὑπαγόρευσιν. Περί καταρτισμοῦ Ἐκκλησιᾶς Μουσικῶν Χορῶν. Μουσικὴ Τεχνολογία. Στοιχεῖα ἱστορίας. Ἐκκλησιᾶς Μουσικῆς—Συμφωνίαι—Στοιχ. Βυζαντινῆς Μουσικῆς Μορφολογίας. Βιβλιογραφία Βυζαντινῆς Μουσικῆς—Ἀνάλυσις νεωτέρων Μουσικῶν συστημάτων—Μουσικὰ κείμενα—Μεταγραφή—Ἀσκήσεις εἰς τὴν διεύθυνσιν Ἐκκλησιᾶς Μουσ. Χοροῦ καὶ εἰς τὴν διδασκαλίαν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ κατηχητικῶν ἁσμάτων.

Πρακτικὴ. Τὰ κατὰ τὴν ἀρχιερατικὴν λειτουργίαν ψαλλόμενα ἄσματα. Ἀργὰ δοξαστικά καὶ ἰδιόμελα Μ. Τεσσαρακοστῆς κατ' ἐκλογὴν—ἀρχαῖα Βυζαντινὰ μέλη Κατανυκτικὸς ἐστερινὸς—Ἀσκήσεις ἐπὶ μελῶν μὴ διδασκόμενων.

Ἀρχαῖα Ἑλληνικά (ἀρχαῖα γλῶσσα καὶ ἀρχαῖα κείμενα)

ΤΑΞΙΣ Α'

Ὡραι 8.

Ἡ εἰς τὴν Γ' τάξιν τῶν ἑξαταξίων Γυμνασίων ἢ ἀντιστοίχου ἄλλου τύπου Κλασσικοῦ Γυμνασίου διδασκόμενη ὕλη.

ΤΑΞΙΣ Β'

Ὡραι 9.

Ἡ εἰς τὴν Δ' τάξιν τῶν ἑξαταξίων Γυμνασίων ἢ ἀντιστοίχου ταύτης ἄλλου τύπου Κλασσικοῦ Γυμνασίου διδασκόμενη ὕλη.

ΤΑΞΙΣ Γ'

Ὡραι 9.

Ἡ εἰς τὴν Ε' τάξιν τοῦ ἑξαταξίου Γυμνασίου ἢ ἀντιστοίχου ταύτης ἄλλου τύπου Κλασσικοῦ Γυμνασίου διδασκόμενη ὕλη.

ΤΑΞΙΣ Δ'

Ὡραι 8.

Ἡ εἰς τὴν Στ' τάξιν τοῦ ἑξαταξίου Γυμνασίου ἢ ἀντιστοίχου ταύτης ἄλλου τύπου Κλασσικοῦ Γυμνασίου διδασκόμενη ὕλη.

ΤΑΞΙΣ Ε' καὶ ΣΤ'

Ὡραι 4.

Ὡς τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα διὰ τὴν Α', προκειμένου περὶ τῆς Ε', καὶ Β' τάξιν, προκειμένου περὶ τῆς ΣΤ' τάξεως τῶν Ἀνωτέρων Ἐκκλησιαστικῶν Φροντιστηρίων.

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

(Ἐκθέσεις Νεοέλληνες συγγραφεῖς)

ΤΑΞΕΙΣ Α-Δ Ὡραι δι' ἐκάστην τάξιν 3

Εἰς ἐκάστην τάξιν ἡ διδασκόμενη ὕλη Νέων Ἑλληνικῶν εἰς τὴν ἀντίστοιχον αὐτῆς τάξιν τοῦ Ὀκτακοσίου Γυμνασίου ἢ τοῦ ἑξαταξίου Γυμνασίου ἦτοι :

Εἰς τὴν Α' τάξιν ἢ τῆς 3ης ἐξαταξίου Γυμνασίου
Εἰς τὴν Β' τάξιν ἢ τῆς 4ης ἐξαταξίου Γυμνασίου.
Εἰς τὴν Γ' τάξιν ἢ τῆς 5ης ἐξαταξίου Γυμνασίου.
Εἰς τὴν Δ' τάξιν ἢ τῆς 6ης ἐξαταξίου Γυμνασίου.

ΤΑΞΙΣ Ε' Ὡραι 2.

Ὡς τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα διὰ τὴν Α' (πρώτην) τάξιν τῶν Ἀνωτέρων Ἑκκλησιαστικῶν Φροντιστηρίων.

Λατινικά

ΤΑΞΙΣ Α—Δ Ὡραι διδασκαλίας διὰ τὴν Α', Β', Γ' τάξιν ἀνὰ 3 ὥραι διὰ τὴν Δ' τάξιν ὥραι 2.

Εἰς ἐκάστην τάξιν ἢ διδασκομένη ὕλη Λατινικῶν εἰς τὴν ἀντίστοιχον αὐτῆς τάξιν τοῦ ἐξαταξίου Γυμνασίου ἦτοι :

Εἰς τὴν Α' τάξιν ἢ τῆς 3ης ἐξαταξίου Γυμνασίου
Εἰς τὴν Β' τάξιν ἢ τῆς 4ης ἐξαταξίου Γυμνασίου.
Εἰς τὴν Γ' τάξιν ἢ τῆς 5ης ἐξαταξίου Γυμνασίου.
Εἰς τὴν Δ' τάξιν ἢ τῆς 6ης ἐξαταξίου.

ΕΞΗ ΓΛΩΣΣΑ

(Γαλλικὰ ἢ Ἀγγλικὰ ἢ Γερμανικὰ.)

ΤΑΞΙΣ Α-Ε ὥραι διδασκαλίας διὰ τὴν Α' καὶ Β' ἀνὰ 3 ὥραι.

διὰ τὴν Γ' καὶ Δ' ἀνὰ 2 ὥραι.

διὰ τὴν Ε' ὥραι 3.

α) Εἰς ἐκάστην τάξιν (Α-Δ) ἢ διδασκομένη ὕλη εἰς τὴν ἀντίστοιχον αὐτῆς τάξιν τοῦ ἐξαταξίου Γυμνασίου ἦτοι :

Εἰς τὴν Α' τάξιν ἢ τῆς 3ης ἐξαταξίου Γυμνασίου.
Εἰς τὴν Β' τάξιν ἢ τῆς 4ης ἐξαταξίου Γυμνασίου.
Εἰς τὴν Γ' τάξιν ἢ τῆς 5ης ἐξαταξίου Γυμνασίου.
Εἰς τὴν Δ' τάξιν ἢ τῆς 6ης ἐξαταξίου Γυμνασίου.

β) Εἰς τὴν (Ε') πέμπτην τάξιν ὡς τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα διὰ τὴν (Α') πρώτην τάξιν τῶν Ἀνωτ. Ἑκκλ. Φροντιστηρίων.

Ἱστορία

ΤΑΞΙΣ Α-Δ' ὥραι διδασκαλίας-Τάξεις Α' καὶ Β' ἀνὰ 3 ὥραι τάξεις Γ' καὶ Δ' ἀνὰ 2 ὥραι.

Εἰς τὴν ἐκάστην τάξιν ἢ διδασκομένη ὕλη εἰς τὴν ἀντίστοιχον αὐτῆς τάξιν τοῦ Ὑποτάξιου Γυμνασίου ἢ ἐξαταξίου Γυμνασίου ἦτοι :

Εἰς τὴν Α' τάξιν ἢ τῆς 3ης ἐξαταξίου Γυμνασίου.
Εἰς τὴν Β' τάξιν ἢ τῆς 4ης ἐξαταξίου Γυμνασίου.
Εἰς τὴν Γ' τάξιν ἢ τῆς 5ης ἐξαταξίου Γυμνασίου.
Εἰς τὴν Δ' τάξιν ἢ τῆς 6ης ἐξαταξίου Γυμνασίου.

Μαθηματικά—Κοσμογραφία.

ΤΑΞΙΣ Α-Δ ὥραι διδασκαλίας τάξεις Α', Β', Γ' καὶ Δ' ἀνὰ 3 ὥραι.

Εἰς ἐκάστην τάξιν ἢ διδασκομένη ὕλη εἰς τὴν ἀντίστοιχον τάξιν τοῦ ἐξαταξίου Γυμνασίου.

Φυσικὴ

ΤΑΞΙΣ Α-Δ' ὥραι διδασκαλίας διὰ τὰς Α', Β', Γ' τάξεις ἀνὰ 3 ὥραι καὶ διὰ τὴν Δ' τάξιν ὥραι 2.

Εἰς ἐκάστην τάξιν ἢ διδασκομένη ὕλη τῆς Φυσικῆς εἰς τὴν ἀντίστοιχον αὐτῆς τάξιν τοῦ ἐξαταξίου Γυμνασίου.

Γεωγραφία

ΤΑΞΙΣ Α-Γ ὥραι διδασκαλίας διὰ τὴν Α' τάξιν ὥραι 2 διὰ τὴν Β καὶ Γ' τάξιν ἀνὰ 1 ὥρα

Εἰς ἐκάστην τάξιν ἢ διδασκομένη ὕλη τῆς Γεωγραφίας εἰς τὴν ἀντίστοιχον αὐτῆς τάξιν τοῦ ἐξαταξίου Γυμνασίου.

Φιλοσοφικά

ΤΑΞΙΣ Γ'

ὥραι 2.

Ἡ διδασκομένη ὕλη εἰς τὴν ἀντίστοιχον τάξιν τοῦ ἐξαταξίου Γυμνασίου (Ψυχολογία).

ΤΑΞΙΣ Δ'

Ὡραι 2.

Ἡ διδασκομένη ὕλη εἰς τὴν ἀντίστοιχον τάξιν τοῦ ἐξαταξίου Γυμνασίου (Λογική).

ΤΑΞΙΣ Ε'

Ὡραι 2.

Ὡς τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα διὰ τὴν (Α') πρώτην τάξιν τῶν Ἀνωτέρων Ἑκκλ. Φροντιστηρίων (εἰσαγωγή εἰς τὴν Φιλοσοφίαν).

Τεχνικά.

Τάξεις Α-Γ' ὥραι διδασκαλίας κατὰ τάξιν 1.

Εἰς ἐκάστην τάξιν ἢ διδασκομένη ὕλη τῶν Τεχνικῶν εἰς τὴν ἀντίστοιχον αὐτῆς τάξιν τοῦ ἐξαταξίου Γυμνασίου.

Στοιχεῖα Ὑγιεινῆς-Πρώται βοήθειαι.

ΤΑΞΙΣ ΣΤ'

Ὡραι 1.

Ὡς τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα διὰ τὴν (Β') δευτέραν τάξιν τῶν Ἀνωτέρων Ἑκκλ. Φροντιστηρίων.

Γυμναστική.

ΤΑΞΙΣ Α'-ΣΤ' ὥραι διδασκαλίας Α-Γ κατὰ τάξιν 2 Δ-ΣΤ' κατὰ τάξιν 1.

Διὰ τὰς Α'-Γ' τάξεις αἱ ἀσκήσεις διὰ τὰς ἀντιστοίχους αὐτῶν τάξεις τῶν ἐξαταξίων Γυμνασίων καὶ διὰ τὰς Δ-ΣΤ' αἱ ἀσκήσεις τῆς τελευταίας τάξεως τῶν Γυμνασίων.

Γεωπονικά.

ΤΑΞΙΣ Α'

Ὡραι 2.

α) Ἐκ τῆς γενικῆς Γεωργίας : Φυσικοὶ συντελεσταὶ φυτικῆς παραγωγῆς (φυτόν, ἔδαφος, κλίμα) Μέθοδοι καὶ συστήματα Καλλιέργειας-Ἀμειψις-σπορὰ-ἐργανάπαισις-προετοιμασία ἐδάφους-Ἐργαλεῖα-Προετοιμασία σπόρων-φυτῶν λίπανσις-περιποιήσις φυτῶν κατὰ περίοδον ἀναπτύξεώς των (σκάλισμα-χαράκισμα κλπ.) Συγκομιδὴ-Μέθοδοι-ἐργαλεῖα συγκομιδῆς καρπῶν κλπ.

β) Ἐκ τῆς εἰδικῆς Γεωργίας : Ἐτήσια-πολυετῆ φυτὰ ἀγρῶν καὶ λειμώνων τῆς περιφερείας τῆς Σχολῆς-Κλίμα καὶ ἔδαφος καὶ ποικιλία αὐτῶν. Σκοπὸς καλλιέργειας προετοιμασία ἐδάφους-τρόπος πολλαπλασιασμοῦ-περιποιήσις -συγκομιδῆς. Ἐχθροὶ καὶ ἀσθένειαι-Καταπολέμησις αὐτῶν-Συσκευὴ καὶ διατήρησις τῶν καρπῶν διὰ τὴν ἐμπορείαν.

ΤΑΞΙΣ Β'

Ὡραι 2.

Δενδροκοπία καὶ Λαχανοκομία. Τὰ ἐνδιαφέροντα τὴν περιφέρειαν τῆς Σχολῆς Ὀπωροφόρα καὶ Καλλωπιστικὰ δένδρα καὶ ἐτήσια καὶ πολυετῆ λαχανικά. Ποικιλίαι αὐτῶν. Σκοπὸς τῆς Καλλιέργειας τῶν θέσις εἰς τὴν ἀμειψιν καὶ σποράν.

Προετοιμασία τοῦ ἐδάφους Τρόπος πολλαπλασιασμοῦ-περιποιήσις-συγκομιδῆς - Ἐχθροὶ καὶ ἀσθένειαι-καταπολέμησις αὐτῶν. Συσκευὴ καὶ διατήρησις τῶν καρπῶν διὰ τὴν ἐμπορείαν. Ἐφαρμογαὶ εἰς κτήματα τῆς Σχολῆς.

ΤΑΞΙΣ Γ'

Ώραι 2.

Άνθοκομία και Έλαιοκαλλιέργεια και άμπελοκαλλιέργεια : Η Έλαία ή Άμπελος-ποικιλίαι αυτών-καλλιέργεια αυτών, τρόπος πολλαπλασιασμού, -κλάδευσις- Έχθροι- Άσθένειαι και καταπολέμησις αυτών-Συγκομιδή καρπών και συσκευή και διατήρησις αυτών διά την έμπορίαν-Έφαρμογαι εις κτήματα τής Σχολής.

ΤΑΞΙΣ Δ'

Ώραι 2.

Πτηνοτροφία-Μελισσοτροφία- Σηροτροφία : α) Τά άπασχολούντα την περιφέρειαν τής Σχολής κατοικίδια πτηνά (όρνιθες, ινδιάνοι, νήσσαι, περιστεραι κλπ.) ποικιλίαι αυτών. Σκοπός Έκτροφής-Μέθοδοι αναπαραγωγής-Διαλογή-Διασταύρωσις-Έπώασις- Έκκόλαψις-Τεχνική Έκκόλαψις, Έκκολαπτήρια. Διατροφή-σύστασις και προετοιμασία τροφών-άντικατάστασις μιās τροφής δι' άλλης-Υγιεινή κατοικία-Περιποιήσις-κυριώτεραι άσθένειαι-Πρόληψις και τρόπος καταπολεμήσεως αυτών δυνάμενοι να εφαρμοσθώσιν άμέσως υπό των γεωργών β) Δημιουργία όρνιθώνων μελισσοκομείου και σμητροφείου εις τās έγκαταστάσεις τής Σχολής.

ΤΑΞΙΣ Ε'

Ώραι 2.

Στοιχεία Ζωοτεχνίας. Έκτροφή, περιποιήσις και βελτίωσις των κυριωτέρων κρεωπαραγωγών, έριοπαραγωγών και γαλακτοπαραγωγών ζώων. Κονικλοτροφία. Υγιεινή των ζώων (κτηνιατρική). Περί κτηνοτροφών άποθηκεύσεως και διατηρήσεως αυτών. Δημιουργία κονικλοτροφείων και σταύλων και έκτροφή άλλων ζώων εις τās σχετικές έγκαταστάσεις τής Σχολής (Χοιροστάσια. Προβατοστάσια κλπ.).

ΤΑΞΙΣ ΣΤ'

Ώραι 2.

1. Γεωργικαί Βιομηχανίαι-Οίνοποιτα-Γαλακτοκομία-Έλαιουργία.

2. Άγροτική Οίκονομία. Τά ούσιωδέστερα περί τής παραγωγής-διανομής κυκλοφορίας και καταναλώσεως των άγροτικών προϊόντων.

Παραγωγή : Συντελεσται αύτής. Η φύσις (φυσικόν περιβάλλον, πρώται ύλαι κινητήριος δύναμις. Η έργασία : Καταμερισμός των έργων, μηχαναί-νόμοι τής έργασίας—Τό Κεφάλαιον-Συνεταιρισμός και έργασία.—Αί πρόοδοι τής γεωργίας. Μικρά και μεγάλη καλλιέργεια. Βελτίωσις τής μικράς καλλιεργείας. Γεωργικαί οργανώσεις. Γεωργικά ταμεία και γεωργικά έπιμελητήρια. Οίκος άγρότου και γεωργικοί σύλλογοι. Γεωργικοί Συνεταιρισμοί (Πιστωτικοί, Άσφαλιστικοί, Προμηθευτικοί έπεξεργασίας προϊόντων και καταναλωτικοί). Όργάνωσις άγροτικής πίστεως. Διανομή, Κανονισμός άτομικής ιδιοκτησίας. Μικρά και μεγάλη ιδιοκτησία. Άμεσος καλλιέργεια. Μίσθωσις. Ένοίκιον. Έπίμορτος καλλιέργεια. Ημερομίσθιον—Τόκος. Κέρδος (άκαθάριστον κέρδος παραγωγής έξοδα παραγωγής, καθαρόν κέρδος). Κυκλοφορία. Άξία, Τιμή, Νόμισμα. Στοιχειώδεις γνώσεις περί τής οργανώσεως του Έμπορίου και των μεταφορών αυτού και τής σημασίας του διχ την γεωργίαν. Κατανάλωσις γεωργικών προϊόντων τής περιφέρειας. Άποταμίευσις.

ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Έξαταξίων Έκκλησιαστικών Σχολών

Μαθήματα	Τάξεις και ώραι						Σύν.
	Α.	Β.	Γ.	Δ.	Ε.	ΣΤ.	
1. Ιστορία Παλ. Διαθήκης	3	—	—	—	—	—	3
2. Ιστορία Καινής Διαθήκης	—	3	—	—	—	—	3
3. Παλαιά Διαθήκη	—	—	2	3	3	2	10
4. Καινή Διαθήκη	—	—	2	3	3	3	11
5. Έρμηνεία Πατέρων	—	—	—	2	1	3	6
6. Ύμνολογία-Άγιολογία	—	—	—	1	3	—	4
7. Πατρολογία	—	—	—	—	2	—	2
8. Έκκλησιαστική Ιστορία	—	—	—	2	2	2	6
9. Δογματική	—	—	—	—	2	2	4
10. Λειτουργική μετά Στοιχ. Χριστ. Αρχαιολογίας	—	—	—	—	2	—	2
11. Άπολογητική	—	—	—	—	2	—	2
12. Κατηχητική	—	—	—	—	2	—	2
13. Άσκήσεις Κατηχητικής	—	—	—	—	2	2	2
14. Όμιλητική	—	—	—	—	2	2	2
15. Άσκήσεις Όμιλητικής	—	—	—	—	—	—	2
16. Τυπικόν και Άσκήσεις Τελετουργικής	—	—	—	—	2	2	2
17. Χριστιανική Ηθική και Χριστ. Κοινωνιολογία	—	—	—	—	—	3	3
18. Ποιμντική και Ένορ. δρᾶσις	—	—	—	—	—	4	4
19. Κανονικόν Έκκλ. Δίκαιον	—	—	—	—	—	2	2
20. Έκκλησι. Μουσική	2	2	2	2	2	2	12
21. Αρχαία Έλληνικά (Γλώσσα-Κείμε.)	8	9	9	8	4	4	42
22. Νέα Έλληνικά (Έκθέσεις-Νεοέλληνες συγγραφείς)	3	3	3	3	2	—	14
23. Λατινικά	3	3	3	2	—	—	11
24. Ξέναι γλώσσαι (Άγγλικά ή Γερμανικά ή Γαλλικά)	3	3	2	2	3	—	13
25. Ιστορία	3	3	2	2	—	—	10
26. Μαθηματικά κοσμογραφία	3	3	3	3	—	—	12
27. Φυσική	3	3	3	2	—	—	11
28. Γεωγραφία	2	1	1	—	—	—	4
29. Φιλοσοφικά	—	—	2	2	2	—	6
30. Τεχνικά	1	1	1	—	—	—	3
31. Στοιχ. Υγιεινής-Πρωτ. Βοήθειαι	—	—	—	—	—	1	1
32. Γεωπονικά	2	2	2	2	2	2	12
33. Γυμναστική	2	2	2	1	1	1	9
Σύνολον ώρῶν	38	38	39	40	38	39	232

Άρθρον 7.

Εις τόν αυτόν επί τής Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων Ύπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και έκτέλεσιν του παρόντος Βασιλικού Διατάγματος του όποίου ή ισχύς άρχεται διά μέν την άνωτέραν Έκκλησιαστικήν Σχολήν Θεσσαλονίκης και τās έξαταξιούς Έκκλησιαστικές Σχολάς από του σχολικού έτους 1959—1960 άφ' ου ήρξαντο διδασκόμενα τὰ έν λόγω μαθήματα, διά δέ τὰ Άνώτερα Έκκλησι. Φροντιστήρια από του σχολικού έτους 1960-1961.

Έν Άθήναις τῇ 3 Ιουνίου 1960

ΠΑΥΛΟΣ
Β.Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚ. ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΩΣ
Γ. ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ